

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 124, ЧИСЛО 1, П'ЯТНИЦЯ, 6 СІЧНЯ 2017 РОКУ

1893

Vol. 124, No. 1, FRIDAY, JANUARY 6, 2017

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

„Скажи мені, хто твій друг...”

Петро Часто

Починаючи від тих листопадових днів, коли стала очевидною перемога Дональда Трампа у боротьбі за Білий Дім, світ мовби захитався і втратив звичні орієнтири. Ніхто не знає, чого тепер очікувати і які передбачення збудуться – добрі чи лихі. До країн, котрі мають найбільші підстави для занепокоєння, належить, на жаль, Україна. Розгублення панує і в прибалтійських країнах, але вони, принаймні, вже є членами НАТО, і хоч сумнівно, що цей колись надійний оборонний альянс рішуче заступиться за Литву, Латвію й Естонію у випадку російської агресії, все ж для Москви цей завоєвницький напрям був би набагато складнішим, ніж загарбання України.

Наприкінці грудня американські сенатори-республіканці Джон МакКейн і Ліндсі Грегем та сенатор-демократ Еймі Клобучар відвідали столиці усіх трьох прибалтійських республік, щоб запевнити у незмінній вірності Америки базовим принципам міжнародного порядку і безпеки, котрі сформувалися у висліді Другої світової війни і котрі грубо порушила путінська Росія, анексувавши український Крим і спричинивши війну на Донбасі, тобто вдавшись до насильного переділу кордонів.

3 Прибалтики сенатори поїхали до Києва і під час зустрічі з Президентом Петром Порошенком повторили месидж американської прихильності до України – прихильності не просто принципової, але й практичної пов'язаної з багатьма способами і формами допомоги українцям, з одночасним стримуванням кремлівських яструбів все відчутнішими антиросійськими санкціями.

В Конгресі є багато реалістів, які не мають жодних ілюзій щодо Москви. „Росіяни не належать до наших друзів і не бажають нам добра“, – каже провідник сенатської більшості Міч МекКонел.

27 американських сенаторів – 12 республіканців і 15 демократів – у спільному зверненні закликали новообраного президента США зайняти непохитно тверду позицію щодо путінської Москви – і саме у зв'язку з її наміром знищити українську свободу і незалежність. „В умовах безперервної агресії Росії і її відмови поважати територіальну цілісність і суверенітет України, її право вибирати власну долю, ми знову й знову закликаємо уряд США посилити економічну, військову та політичну підтримку України“, – йдеться у тексті звернення.

Політичний оглядач газети „Вашінгтон Пост“ Джош Рогін стверджує, що більшість у Конгресі вважає за необхідне покарання Росії, країни-агресора, за кібер-втручання в американські вибори, а сенатор Бенджамін Кардін повідомив, що працює над законопроектом щодо протидії росіянам у Сирії та Україні.

(Закінчення на стор. 8)

МЗС заявило протест проти репресій

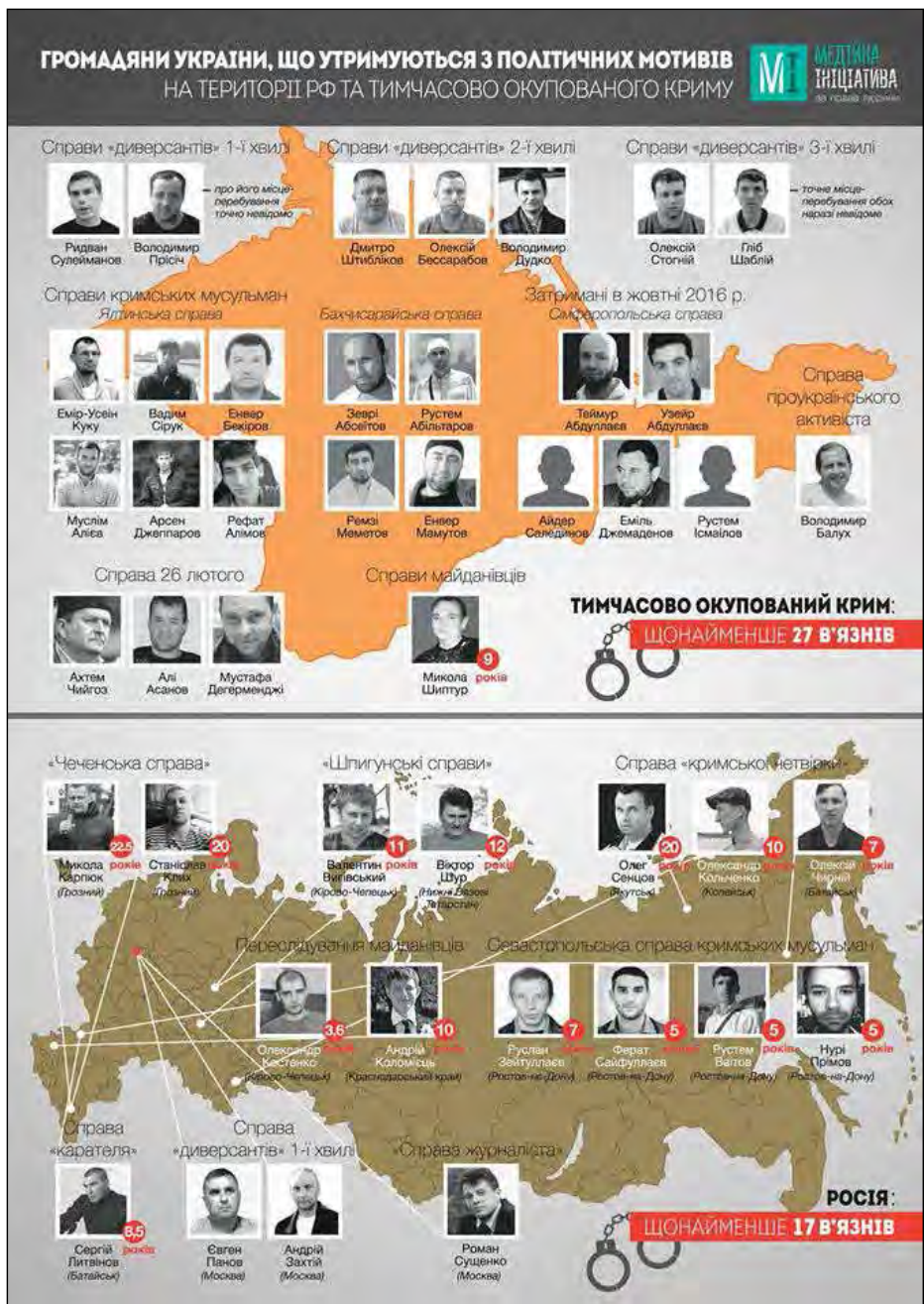
Міністерство закордонних справ України оприлюднило 29 грудня 2016 року вміщену нижче заяву у зв'язку з репресіями Російської Федерації проти громадян України.

Міністерство закордонних справ України висловлює категоричний протест Російській Федерації у зв'язку з триваючими репресіями, незаконними затриманнями, обшуками й арештами, а також тортурами й жорстоким поводженням щодо громадян України.

Незважаючи на численні заклики України й міжнародного співтовариства з вимогою негайно звільнити незаконно утримуваних і засуджених українців, російське керівництво продовжує ганебну практику використання громадян України як заручників своєї агресивної політики проти нашої держави. Цинічне нехтування засадничими правами людини і свободами перетворило правоохоронну та судову систему держави-агресора на репресивно-каральні інструменти, що сприяють становленню нового тоталітарного режиму в Росії.

Держава-агресор продовжує ігнорувати взяті на себе зобов'язання в рамках Мінських домовленостей щодо обмі-

(Закінчення на стор. 3)

Громадян України, яких утримують з політичних мотивів у Криму та Росії. (Інфографіку надала Медійна ініціатива за права людини)

Надзвичайно важливою є єдність народу

24 грудня 2016 року прес-служба Президента України Петра Порошенка оприлюднила вміщене нижче його привітання з Різдвом Христовим.

Шановні співвітчизники!

Сердечно вітаю вас із Різдвом Христовим. Нехай у ці святкові дні здійснюються ваші найзаповітніші мрії, а у серцях завжди панує віра, надія та любов.

Сьогодні, коли український народ долає серйозні випробовування, надзвичайно важливими є єдність у справах і помислах, напо-

леглива праця заради добробуту нашого народу, зміцнення та розквіту Української держави.

Бажаю вам доброго здоров'я, злагоди й достатку.

Гарних і радісних свят!

Президент України Петро Порошенко,
Київ

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Вшанували пам'ять Степана Бандери

КИЇВ. – 1 січня до 108-річчя Степана Бандери Всеукраїнське об'єднання „Свобода“, ОУН, Конгрес українських націоналістів та низка інших націоналістичних сил влаштували ходу центром столиці з червоно-чорними прапорами ОУН часів Другої світової війни, портретами С. Бандери і запаленими смолоскипами. На Майдані Незалежності відбулося віче. У Львові близько 100 осіб узяли участь у традиційному смолоскиповому марші, присвяченому 108-й річниці С. Бандери. У Дніпрі влаштували смолоскиповий марш і масову акцію з виконанням гімну ОУН. Смолоскипові марші і віча до дня народження С. Бандери відбулися в Одесі, Житомирі, Луцьку, Херсоні, Запоріжжі, Слов'янську, та інших містах України. (Радіо Свобода)

■ Готують перепоховання Олександра Олеся

КИЇВ. – Згідно з вказівкою Президента України Петра Порошенка, Міністерство закордонних справ України через Посольство України в Празі розпочало заходи з метою збереження та перепоховання останків Олександра Олеся та його дружини, які були ексгумовані. На місці, де була могила О. Олеся, був похований Володимир Михайлишин, виходець з України, який доглядав поховання О. Олеся та сплачував необхідну ренту. Після смерті В. Михайлишина його син поховав батька у згаданому місці. Останки О. Олеся та його дружини були переміщені до депозитарію кладовища. Уряд виділить необхідні фонди для перевезення останків О. Олеся до Києва. Про це повідомив 3 січня Прем'єр-міністр Володимир Гройсман. („Укрінформ“)

■ Україна вироблятиме автомат М-16

КИЇВ. – „Укроборонпром“ вироблятиме американську автоматичну гвинтівку М-16. Про це 3 січня повідомив заступник генерального директора „Укроборонпрому“ Володимир Коробов. Здійснення цього проєкту в подальшому дасть можливість переходу української армії і промисловості на стандарти НАТО. Гвинтівка М-16 перебуває на озброєнні в 40 країнах світу. („Українська правда“)

■ Буде пам'ятник Олені Телізі

КИЇВ. – Організаційний комітет з підготування та проведення заходів у зв'язку з 75-річчям трагедії Бабиного Яру ухвалив рішення про встановлення пам'ятника Олені Телізі – визначній діячці ОУН, відомій поетесі. У Бабиному Яру розпочалися будівельні роботи із встановлення пам'ятника. Орієнтовна дата їхнього завершення – березень цього року. Міський голова Віталій Кличко і Міністер культури Україні Євген Нищук здійснюють особистий патронат над будівництвом. (Радіо Свобода)

■ Малий бізнес не перевірятимуть

КИЇВ. – Президент Петро Порошенко 30 грудня 2016 року підписав закон про покращення інвестиційного клімату в Україні. Звільняються на три роки від будь-яких перевірок новостворені підприємства, якщо вони мають обіг менше 3 млн. грн. Податкові інспекції на рівні районів перетворюються з контрольних органів на консультативні. Важливий крок – передано доступ до реєстрів відшкодування податку на додану вартість (ПДВ) Міністерству фінансів. Це підвищить прозорість і ефективність відшкодування ПДВ. (BBC)

■ Військовим дозволено стріляти до літаків

КИЇВ. – Кабінет міністрів України 30 грудня 2016 року дозволив українським військовим відкривати вогонь до повітряних суден, які незаконно порушують державний кордон України чи підозрюються у вчиненні терористичних дій. Командирам чергових літаків-перехоплювачів (вертолетів), кораблів (катерів), наземних засобів протиповітряної оборони надається право самостійно відкривати вогонь до повітряних суден збройних формувань інших держав, які порушили державний кордон України та застосовують зброю. (BBC)

МІЖНАРОДНЕ ЖИТТЯ

Дипломатичний скандал з Ізраїлем

23 грудня 2016 року на засіданні Ради Безпеки ООН було підтримано резолюцію, в якій засуджується політика Ізраїля щодо розширення поселень на територіях Палестини, які за міжнародним правом мають статус окупованих та у всіх без винятку міжнародних документах згадуються саме в такому статусі. Ізраїльська влада zareагувала на цю резолюцію крайнім обуренням і навіть згортанням зв'язків з тими країнами, чий підпис стоїть під даним документом, зокрема – з Україною. У нижче вміщеній статті редактор „Европейської правди“ СЕРГІЙ СИДОРЕНКО відповідає на запитання, чи могла Україна голосувати якимось інакше.

Останні дні минули під знаком загострення взаємин між Ізраїлем та Україною. В ніч на 25 грудня канцелярія Прем'єр-міністра Ізраїля Беніяміна Нетанягу повідомила, що скасовує візиту українського Прем'єра Володимира Гройсмана до Єрусалиму. Повідомила публічно, показово, щоб ефект від заяви був якомога більшим. А до того ж – оголосила, що мінімізує контакти з Україною.

За дипломатичними канонами такі дії – один з крайніх вимірів протистояння. Жорсткіше за це могло бути хіба що розірвання базового договору про співпрацю (а його у нас немає, лише меморандум) або відкликання українського посла.

Тим часом ухвалення резолюції, в якій засуджується політика Ізраїля щодо розширення поселень на територіях Палестини, не стало несподіванкою – в ООН давно готувалася реакція на оновлену ізраїльську політику з питання поселень. А після того, як стосунки керівників Ізраїля та США додатково зіпсувалися, ухвалення резолюції Ради Безпеки стало питанням часу.

Її ключові пункти такі:

Документ вкотре підтверджує, що Ізраїль є окупантом щодо палестинських територій і зобов'язаний виконувати відповідні міжнародні конвенції щодо дій під час війни;

– засуджує розширення ізраїльських поселень на територіях, окупованих після 1967 року, включаючи Східній Єрусалим, а також руйнування будинків, виселення та інше порушення прав палестинського населення;

– висловлює жаль через те, що дії Держави Ізраїль руйнують можливість врегулювання за раніше погодженим принципом створення двох держав;

– закликає Ізраїль припинити розширення поселень, а обидві сторони – утриматися від ескалації конфлікту;

– водночас засуджує акти насильства та терору (з палестинського боку).

Та найбільше ізраїльську владу обурили два наступних пункти:

– про те, що заснування поселень на палестинській території, включно зі Східним Єрусалимом, не має законної сили і є кричущим порушенням міжнародного права;

– заклик до всіх держав-членів ООН розрізняти територію Держави Ізраїль (міжнародно визнану) та територію, додатково окуповану після 1967 року.

Отже, чому Україна підтримала дане рішення і в яку ціну воно вилітє для нашої держави.

За дане рішення проголосували 14 з 15 членів Ради Безпеки ООН, в тому числі Україна, яка є непостійним членом Ради у 2016-2017 роках. Одна країна, що утрималася – США, хоча в Ізраїлі це вважають зрадою, бо, мовляв, Вашингтон мав можливість ветоувати резолюцію, та не зробив цього.

Жодна країна не проголосувала проти, що є доволі рідкісним випадком для резолюції з такими жорсткими висловлюваннями. По суті, в світі зформувався консенсус з засудження новітньої ізраїльської політики будівництва поселень. Навіть Китай, який має проблему Тибету і тому неохоче підтримує резолюції про окуповані території, проголосував „за“.

Які наслідки? Україна втратила друга-Ізраїль? Дещо можна передбачити вже зараз:

– Переговори про зону вільної торгівлі напевно будуть призупинені. Та це – не завелика втрата. Шансів на його завершення і до резолюції було небагато.

– Перспективи співпраці у військовій сфері напевно погіршаться. Ізраїль допомагав українським бійцям; до того ж, ця держава є виробником військової „hi-tech“ продукції, зокрема безпілотників. Тому тут вплив може бути серйознішим.

– В останні місяці Ізраїль наблизився до офіційного визнання Голодомору геноцидом. Тепер це рішення, швидше за все, відкладуть.

– У міжнародних інституціях, на кшталт ООН, Ізраїль (принаймні, за чинного керівництва) може уникати підтримки України. До слова, вони підтримали останню резолюцію Генеральної Асамблеї ООН щодо Криму, а от за всі попередні, у 2014-2015 роках, не голосували.

Найпотужнішим негативом може стати антиукраїнська позиція світового єврейського лобі, і саме цим зараз погрожують у соціальних мережах прибічники єврейської держави, але тут є кілька важливих моментів.

По-перше, Ізраїль і до того не був проукраїнським. Ніколи. Деяке потепління відбулося протягом останнього року, та називати наші стосунки дружніми було б занадто сміливо. Приклад – нещодавня візита президента цієї держави до України, під час якого він з трибуни Верховної Ради назвав вояків УПА співучасниками Голокосту.

По-друге, варто ще раз нагадати, що Україна була однією з 14 держав, які проголосували за резолюцію, а не єдиною. Тому не варто робити зраду на порожньому місці – як її не роблять Британія, Іспанія, Франція, які також голосували „за“ у Раді Безпеки, або Німеччина, яка не є членом РБ, але вийшла з окремою заявою про підтримку даної резолюції. Нагадаємо: в світі є консенсус з засудження політики Ізраїля.

І наостанок варто додати, що Б. Нетанягу – це ще не весь Ізраїль. Нинішній прем'єр вже спричинив хвилю критики через його дії. Зокрема впливове ізраїльське видання „Гаарец“ назвало неуспіх Ізраїля у питанні резолюції особистою помилкою та поразкою Б. Нетанягу.

Але нащо нам та Палестина?

Головний аргумент на користь „антиізраїльської“ резолюції має чотири літери: це слово Крим. Вся зовнішньополітична стратегія України у питанні боротьби з російською агресією побудована на тому, що ми дотримуємося міжнародного права, а Росія його порушує. А тому світова спільнота має переступити через свої меркантильні інтереси, через фінансову та торговельну зацікавленість та зрештою покарати агресора.

Голосування щодо Ізраїля стало випробуванням для Києва – чи зможемо ми діяти так само, коли йдеться про інтереси України.

Варто окремо наголосити: жодне з тверджень резолюції не стало чимось новим у міжнародному праві.

Всі без винятку тематичні рішення РБ ООН після 1967 року визначають, що наслідком переговорного процесу має бути творення двох незалежних міжнародно визнаних держав: Ізраїля та Палестини. Це так само є солідарною вимогою світової спільноти – попри те, що Ізраїль вважає інакше.

Те, що Ізраїль є окупантом на палестинських територіях і не має права вести там нинішню діяльність, підтверджувалося багатьма разів – зокрема в рішеннях на рівні ООН. Римський статут Міжнародного кримінального суду чітко зазначає, що дії Ізраїля з будівництва поселень на окупованих територіях є воєнним злочином.

А якби ми утрималися? США ж змогли!

Так, Сполучені Штати Америки справді утрималися при голосуванні щодо резолюції 23 грудня. Однак, Україна – не США. Ані за потужністю, ані за впливом, ані за рівнем зв'язків з Ізраїлем. А найголовніше – у США немає територій, окупованих іншою державою, і тому буквальне дотримання міжнародного права для Вашингтону не є настільки важливим.

То виходить, ми все зробили правильно?

А ось тут відповідь – категорично ні. Нехай на перший погляд вона може здаватися див-

(Закінчення на стор. 11)

ТОЧКА ЗОРУ

Ефект Кісінджера

Віталій Портников

Поява інформації про можливу участь колишнього Державного секретаря США Генрі Кісінджера у виробленні якогось пляну досягнення взаєморозуміння між адміністрацією Дональда Трампа й керівництвом Росії відсилає нас до подій 40-річної давности, коли Г. Кісінджер – провідний дипломат в адміністраціях президентів Річарда Ніксона і Джеральда Форда – домагався розрядки напруженості у взаєминах з Радянським Союзом. Але проводити паралелі між завданнями Г. Кісінджера тоді й тепер я б остерігся.

Головним конфліктом Москви й Вашингтону на той момент було збереження двох наддержав у зонах впливу, позначених після Другої світової війни. Для того, щоб зупинити Кремль від спроб розширити цю зону впливу, Р. Ніксон і Г. Кісінджер пішли на безпрецедентний крок, відмовившись від повномасштабної підтримки уряду Китайської Республіки на Тайвані й визнавши режим Мао Цзедуну в Пекіні. Таким чином Р. Ніксон і Г. Кісінджер розраховували створити ефектну протизагугу советським амбіціям.

Потрібно сказати, що до особливого успіху ця тактика не привела. СРСР справді погодився на переговори з роззброєння зі Сполученими Штатами, але від розширення сфери впливу аж ніяк не відмовився. Ангола, Мозамбік, Нікарагуа, Гренада, Афганістан – все це було вже після китайсько-американського примирення. Після нього Москва готова була влізти не тільки в Африку чи Азію, але й до Латинської Америки.

Між іншим, деякі режими, встановлені тоді за радянського сприяння, залишаються союзниками Росії до сьогодні – наприклад, режим Данієля Ортеги. Війна в Афганістані покінчила й зі скороченням озброєнь. Так що політику Р. Ніксона й Г. Кісінджера на советському напрямку можна позначити одним словом: фіяско. Справжнім переможцем виявився Рональд Рейган,

який не боявся допомагати противникам Кремля й навіть послав десант, щоб знищити прорадянський (точніше – прокубинський) режим у Гренаді. А потім Радянський Союз просто згнів, і його мерзенне опудало впало до ніг американців. Жодному Г. Кісінджеру не оживити цей шматок гнилого ганчір'я.

Тим більше, що цілі Володимира Путіна не можна порівнювати з цілями Леоніда Брежнєва. В Л. Брежнєва сфера впливу вже була, і ресурси на її збереження та примноження теж були. У В. Путіна сфери впливу немає, і ресурсів для її появи і збереження теж немає. Але це не заважає В. Путінові мріяти про можливості Л. Брежнєва. Російському президенту потрібний не якийсь там Крим, не шматок понівеченого Донбасу, навіть не Україна. Йому потрібний Радянський Союз з післявоєнною зоною впливу Москви.

З В. Путіним абсолютно безглуздо домовлятися про „закривання очей“ на Крим в обмін на вихід з Донбасу. В. Путінові потрібна не „неутральна“ Україна, оформлення якої може прийти в голову „прагматикам“ з команди Д. Трампа. Йому потрібна слухняна Україна. Слухняна Білорусь. Слухняний Казахстан. Слухняні країни Балтії. Слухняні країни Центральної Європи.

Хотів би я подивитися на чарівну паличку Г. Кісінджера. Можливо, він і справді чарівник, а я погано вивчав його біографію?

І найголовніше – якщо адміністрація Д. Трампа справді готова до серйозного конфлікту з Китаєм, вона не може розраховувати на сприяння Росії – навіть якщо погодиться на всі умови Путіна. Росія – давно вже не Радянський Союз. Це Радянський Союз був рівним партнером США і КНР, їхнім противником і конкурентом. Росія нині – всього лише молодший партнер Китаю. Вона може дозволити собі конфронтацію зі Сполученими Штатами, з Європейським

(Закінчення на стор. 5)

МЗС заявило...

(Закінчення зі стор. 1)

ну заручників і незаконно утримуваних осіб за принципом „всіх на всіх“. Хоча в Україну повернулося шестеро бранців, їхня кількість не зменшилася, а, навпаки, зростає: наразі нам відомо про політично вмотивоване утримання на території держави-окупанта щонайменше 17 українців. Ще більше наших співвітчизників безпідставно затримано та заарештовано на окупованому Кримському півострові. Понад 100 українців у жахливих умовах утримують російсько-терористичні сили в окупованих районах Донецької та Луганської областей.

Росія продовжує практику систематичних безпідставних відмов українським консулам у на відвідання українських політичних в'язнів. Існують беззаперечні свідчення щодо систематичного застосування щодо громадян України, які утримуються на території Росії та на окупованих територіях, недозволених метод дізнання, тортур, методів психологічного тиску.

Останнім часом особливого загострення набула ситуація з громадянами України, яких шахрайським способом було втягнуто в незаконні схеми із розповсюдження наркотичних речовин на території РФ. Фактично наслідками таких схем є вербування та втягування наших співвітчизників у незаконну діяльність на території РФ. Лише протягом цього року в Росії за вчинення злочинів у сфері наркообігу було засуджено майже 1,000 наших співвітчизників, кримінальні справи більшості з яких базувалися на сфабрикованих матеріалах.

Зловмисність дій Кремля стосовно громадян України набула настільки непрогнозованого і загрозливого характеру, що в Україні змушені застерігати співвітчизників від здійснення поїздок на територію Російської Федерації та на тимчасово окуповані нею українські території.

Україна разом з нашими міжнародними партнерами докладає усіх можливих політико-дипломатичних і правових зусиль для звільнення з російського полону своїх громадян. Однак

Москва на порушення норм міжнародного права й надалі продовжує утримувати Олега Сенцова, Олександра Кольченка, Ахтема Чийгоза, Романа Сущенка, Миколу Карпюка, Ферата Сайфулаєва, Сергій Литвінова, Олексій Чирнія, Руслана Зейтулаєва, Станіслава Клича, Валентина Вигівського, Юрія Прімова, Віктора Шура, Олександра Костенка, Євгена Панова, Рустема Ваїтова, Енвера Бекірова, Емір-Усеїна Куку, Вадима Сірука, Мусліма Алієва, Рефата Алімова, Енвера Мамутова, Арсена Джепарова, Ремзі Меметова, Мустафу Дегерменджи, Зеврі Абсеїтова, Рустема Абільтарова, Алі Асанова, Андрія Коломієця, Володимира Балуха, Теймура Абдулаєва, Узаїра Абдулаєва, Айдера Саледінова, Володимира Присича, Олексія Штиблікова, Олексія Бесараба, Володимира Дудка, Олексія Стогнія, Гліба Шаблія, Леоніда Пархоменка, Редвана Сулейманова, Еміля Джемаденова, Рустема Ісмаїлова, Миколу Шиптура та багатьох інших українців.

МЗС України вимагає від Російської Федерації негайно і без будь-яких додаткових умов звільнити усіх незаконно утримуваних громадян України, припинити практику політичного переслідування та репресій стосовно наших співвітчизників.

Закликаємо держави-члени ООН вжити подальших консолідованих кроків для посилення тиску на Російську Федерацію через злісне порушення нею ключових положень Загальної декларації прав людини, Міжнародної конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації, Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Європейської конвенції про запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню, інших засадничих міжнародно-правових документів, а також нехтування вимогами резолюції Генеральної Асамблеї ООН „Стан з правами людини у Автономній Республіці Крим та місті Севастополі (Україна)“.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Голова ОБСЕ відвідав Донбас

КИЇВ. – Міністер закордонних справ України Павло Клімкін та Діючий голова Організації безпеки і співробітництва у Європі (ОБСЕ), Федеральний міністер європейських, інтеграційних та закордонних справ Австрії Себастьян Курц 3 січня відвідали у Донецькій області населені пункти Виноградне та Пищевик на лінії зіткнення, де С. Курц ознайомився з руйнівними наслідками російської агресії на Донбасі. Значна увага в ході візиту приділялася питанням діяльності Спеціальної моніторингової місії ОБСЕ щодо вивчення виконання Мінських домовленостей. Сторони дійшли порозуміння про необхідність подальшого посилення потенціалу місії, у тому числі її технічного оснащення. Сторони були єдині в тому, що першочерговим заходом має стати досягнення сталого припинення вогню. (Міністерство закордонних справ України)

Зміни до податкового кодексу

КИЇВ. – Президент Петро Порошенко 30 грудня 2016 року підписав закон про зміни до податкового кодексу, які, серед іншого, скасовують двохвідсотковий збір при купівлі готівкової валюти. Зміни передбачають також підвищення акцизів на алкогольні напої на 20 відс., слабоалкогольні напої, пиво та сидр – на 12 відс., коньяк – на 17 відс., на цигарки на 40 відс. Серед змін також є збільшення розміру добових платень для відряджень за кордон, які не потребують документального підтвердження та не оподатковуються, з 40 євро до 80 євро. (BBC)

Надія Савченко продовжить зустрічі

КИЇВ. – Депутат Надія Савченко 28 грудня 2016 року заявила, що продовжить зустрічі з ватажками бойовиків Донбасу, і не виключає, що це може статися в Києві. „Наступний раз можна зустрітися в Луганську або Донецьку. А потім, наприклад, в Києві, якщо ми хочемо результату“, – заявила вона. 27 грудня Н. Савченко презентувала у Львові свою громадську плятформу „РУНА“ („Рух українського народу“). За словами Н. Савченко, „РУНА“ – не політичний проєкт, а об'єднання людей, які чують суть, саму ідею, а не гасла і популізм. Вона підкреслила, що відповідна партія з'явиться, коли це буде потрібно. („Українська правда“, „Укрінформ“)

До Коста-Ріки – без віз

САН-ГОСЕ, Коста-Ріка. – 28 грудня 2016 уряд Коста-Ріки запровадив безвізовий режим на поїздки до 90 днів для громадян України. Необхідною вимогою в'їзду в країну є наявність паспортного документа, термін дії якого не менше, ніж 90 днів на момент запланованого виїзду з Коста-Ріки. При виїзді з території держави має бути сплачений збір у розмірі 29 дол., незалежно від типу паспортного документу подорожуючого. („Укрінформ“)

У Москві засудили Євромайдан

МОСКВА. – 27 грудня 2016 року Дорогомиловський суд Москви (суддя Анна Шипикова) задовольнив позов экс-депутата Верховної Ради України Володимира Олійника щодо визнання зміни влади в Україні внаслідок протестів Євромайдану в 2014 році як державний переворот. Суд звинуватив США і Євросоюз у підтримці „антиконституційного перевороту“ в Україні та „розколу в суспільстві“ і виникненню збройного конфлікту. Винуватцями Майдану оголосили „озброєних націоналістів“. Свідчення для суду дали Микола Азаров, Сергій Арбузов, Андрій Ключев, Віталій Захарченко, Олександр Якименко, Віктор Пшонка, Віктор Янукович. („Українська правда“)

Ліквідували підпільні казино

КИЇВ. – 30 грудня 2016 року у Києві ліквідовано велику мережу гральних закладів. Про це повідомив Генеральний прокурор України Юрій Луценко. За його словами, внаслідок одночасних 40 обшуків вилучено 300 комп'ютерів, чорну касу, зброю. („Укрінформ“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Помилки спричинили авіокатастрофу

БОГІОТА. – Авіаційні чиновники Колумбії заявили, що помилки пілота, авіолінії та болівійських урядовців спричинили катастрофу літака в Колумбії 29 листопада 2016 року, в якій загинула 71 особа, включно з більшістю бразильської футбольної команди „Чапокоенсе”. „Не було жодної технічної причини аварії, все сталося через людські помилки”, – сказав журналістам 26 грудня колумбійський Секретар для повітряної безпеки полковник Фреді Боніла. Він додав, що авіаційні урядовці в Болівії та авіолінія погодилися на лет літака, якому забракло палива і який був перевантажений на понад 800 фунтів. Літак також не мав летіти на такій висоті, що спричинилося до аварії. Найвищі чиновники приватної болівійської авіолінії „Лімія” були заарештовані минулого місяця за кримінальну безвідповідальність у зв'язку з цією трагедією. Один з болівійських контролерів повітряного руху втік до Бразилії і там попросив притулку. Тільки три члени команди, два члени залоги й один репортер уціліли. („Reuters”)

■ Північна Корея готує ядерну зброю

СЕУЛ. – Політичні нестабільності у США та Південній Кореї можуть дати комуністичній Північній Кореї досить часу для розроблення ядерної зброї до кінця 2017 року, сказав колишній другий найвищий дипломат Посольства Північної Кореї в Лондоні Тей Йонг-го, котрий разом з дружиною й двома синами втік до Південної Кореї минулого липня. Він заявив на прес-конференції 27 грудня 2016 року, що північнокорейський диктатор Кім Джонг Ун за жодну ціну не віддасть ядерної спроможності своєї країни, бо Пхеньян хоче розпочати діалог з Сеулом і новою адміністрацією у Вашингтоні з позиції сили. Директор національної розвідки США Джеймс Клепер сказав у жовтні, що безнадійно переконувати Північну Корею віддати свою ядерну зброю. 55-літній Тей є найвищим досі знаним північнокорейським урядовцем, котрий „вибрав волю” і втік на південь. („CNN”)

■ Тайван не поступиться

ТАЙПЕЙ. – Тайван не поступиться перед намаганням комуністичного Китаю шантажувати його, заявила 31 грудня 2016 року Президент Цай Ін-вен. У своєму зверненні до народу з нагоди кінця року вона відповіла на протести Пекіну за її телефонічну розмову з Дональдом Трампом після його перемоги на президентських виборах. Президент Тайвану має пролітати через США цього місяця, зупиняючись в Гюстоні і Сан-Франциско в дорозі до Центральної Америки. Вона не сказала, чи зустрінеється з радниками Д. Трампа під час своїх зупинок. Пекін звернувся до Вашингтону з вимогою заборонити їй пролітати через американський повітряний простір. Тайван утримує дипломатичні відносини з 21 країною, включно з Ватиканом. Багато інших країн, включно з США, зірвали формальні відносини з Тайваном на вимогу Китаю. („AFP”)

■ Розбився російський військовий літак

СОЧІ, Росія. — Російський військовий літак Ту-154, який летів до Сирії, розбився 25 грудня 2016 року в Чорному морі. Ніхто з 92 осіб на борту не вижив. Серед них були 64 члени військового хору, які летіли розважати російські війська на їхній базі в Сирії, а також було дев'ять журналістів. Літак розбився через 70 секунд після вилету з летовища Адлер, де на брав пального. Президент Росії Володимир Путін оголосив 26 грудня днем національної жалоби в країні. Від вересня 2015 року Москва проводить воєнне бомбардування в Сирії на підтримку Президента Башар аль-Асада. Російські військові джерела повідомили 29 грудня, що знайдено обидва автозаписувачі з літака і немає доказу вибуху. Але далі розслідують можливість навмисного механічного спробу збити літак. Голова комісії, яка розслідує катастрофу, генерал-лейтенант Військово-повітряних сил Росії Сергей Байнетов у відповідь на запит про можливий теракт, сказав на пресовій конференції 29 грудня: „Ми ще не виключаємо цієї можливості”. („AFP”, „MSN”)

Мінські домовленості не подобаються українцям, але вони чітко вказують на „злочинця”

КИЇВ. – Від самого ухвалення Мінських домовленостей у лютому 2015 року, в українському суспільстві не існує єдиної думки щодо цього документу. „Вони переміщують фокус з країни агресора на країну-жертву. Відповідальність покладають на Україну так, наче це – внутрішній конфлікт. До того ж, їхні положення складно виконати, адже можливі різночитання. Потрібен більш чіткий плян, дорожня карта – що за чим виконувати”, – пояснила Катерина Зарембо, заступниці директора Інституту світової політики, під час дискусії 19 грудня 2016 року в Українському кризовому медіа-центрі (УКМЦ).

Втім, за її словами, саме Мінські домовленості залучили до процесу медіаторів – Німеччину та Францію, які знаходяться на стороні України, а також мають чіткий механізм, який вказує на злочинця – санкції.

На заході УКМЦ експерти спробували проаналізувати економічні, політичні, гуманітарні наслідки, а також як змінилася громадська думка за ці майже два роки.

Думка українського суспільства

„Ми маємо чітко сформовану картину суспільних настроїв щодо конфлікту на Донбасі. Немає запиту на мир за будь-яку ціну. Близько половини населення вважає, що Україна має бути вибірковою у компромісах, на які вона йде. На кінець 2016 року ця позиція почала переважати й у прифронтових районах Донбасу”, – розповіла Марія Золкіна, політичний аналітик Фонду „Демократичні ініціативи”.

Українське суспільство налаштоване на формулу „Спочатку – безпека, потім – міжнародні документи”. Основним рецептом миру є подальший тиск на Російську Федерацію з метою припинення агресивних дій. При цьому позитивне ставлення до ідеї з міжнародним контингентом значно збільшилося, зокрема на Донбасі – з 16 відс. підтримки до 39 відс. „Жодних виборів на непідконтрольних територіях бути не може – так думають стабільно понад 40 відс. українців, а серед тих, що допускають таку можливість, переважають ті, що орієнтуються на ряд вимог: демілітаризація території, відповідність виборчого процесу українському законодавству, контролю міжнародної спільноти, відновлення Україною контролю над кордоном”, – розповіла М. Золкіна.

Все більшої підтримки набирає ідея про те, що території не мають отримати жодних додаткових уповноважень після їхньої реінтеграції. Така думка тепер переважає і на Донбасі – 42 відс. „Це – наші внутрішні „червоні лінії”. Якщо у 2014 році та на початку 2015 можна було переконати внутрішнього споживача у доцільності тих чи інших болісних поступок, то сьогодні це може закінчитися цілим рядом внутрішніх ризиків, починаючи від збурення, протестних настроїв, подальшого розколу серед еліт та послаблення держави”, – зазначила М. Золкіна.

За її словами, одним із можливих варіантів для України є сприйняти ситуацію як факт і намагатися її полегшити: покращити умови перетину на контрольних пунктах в'їзду-виїзду, сприяти торгівлі з певними підприєм-

ствами на непідконтрольній території.

„Такий сценарій – це спосіб показати, що держава виконує свої уповноваження у тих обсягах, у яких може, відносно своїх громадян, які можуть на неї розраховувати. Якщо будуть умови для повернення територій, то таке ставлення полегшить перехід влади. Але такий підхід заморожує ситуацію на де-факто визнанні двох систем влади: самопроголошена влада стає партнером у здійсненні уповноважень України. Від цього легко перейти до їх легалізації”, – зазначила М. Золкіна.

Гуманітарна та соціальна ситуація

Віталій Сизов, аналітик Донецького інституту інформації, розповів, що через військові дії, велике навантаження йде на медичні заклади Донбасу. Також складна ситуація залишається зі статистикою захворювань на непідконтрольній території. Переміщення вищих шкіл пройшло дуже складно, студенти часто хочуть переїхати у великі міста, спостерігається відтік кадрів у школах, а також ідеологізація навчання.

„Якщо на підконтрольній Україні території ідеологія спрямована на єдину, неподільну Україну, то на тимчасово окупованих територіях вибудовується окрема ідентичність. Це погано відобразиться на перспективі реінтеграції”, – вважає він. В. Сизов зазначив, що ідея повної ізоляції непідконтрольної території користується підтримкою у прихильників „легких рішень”. „Такий сценарій має свої ризики: відмова від частини своїх громадян призведе до репутаційних наслідків перед, перш за все, власними громадянами, які стали жертвами окупації, а також перед міжнародною спільнотою – як надійного партнера”, – вважає В. Сизов.

Економіка

За словами Ілони Сологуб, дослідниці Київської школи економіки та „Vox Ukraine”, через війну Україна втратила 10-15 відс. свого Внутрішнього валового продукту, частину податкових надходжень, а її виплати з бюджету зросли. „У наступні роки виплати з бюджету пов'язані з конфліктом або залишаться сталими, або ще більше зростуть: військові виплати, виплати на військово-політичну обстановку, відновлення інфраструктури звільнених регіонів”, – вважає дослідниця. Очевидним є значне зниження частки Росії у торгівлі. Лінія розмежування стала серйозним джерелом корупції. „Для чужоземних інвесторів конфлікт є лише третім фактором, який їх відлякує після корупції та недосконалої судової системи”, – додала вона.

За словами І. Сологуб, дуже небезпечним є топтання держави на місці, якщо вона розраховує на реінтеграцію тимчасово окупованих територій. „Люди, які виступають за ізолювання, незадоволені, що продовжується торгівля окупованими регіонами. А ті, що виступають за більшу інтеграцію, або мають там родичів, незадоволені, що цим 20 тис. людей необхідно стояти в чергах по багато годин”, – пояснила І. Сологуб.

Український кризовий медіа-центр

Обрано керівні органи мережі „Вільні люди”

КИЇВ. – 18 грудня 2016 року відбувся з'їзд мережі „Вільні люди”, на якому делегати обрали керівником Андрія Левуса – народного депутата, колишнього заступника голови Служби Безпеки України. Заступником його став Сергій Кузан, координатор добровольчого та міжнародного напрямків „Вільних людей”. Другим заступником обрано Сергія Висоцького, народного депутата, заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики.

Всеукраїнську мережу „Вільні люди” створили у квітні 2013 року члени патріотичних та націоналістичних організацій з метою об'єднання зусиль у кампаніях прямої дії

щодо захисту євроінтеграційних стремлень України та недопущення повернення в російське ярмо.

„Боротьба за вільну державу, за очищення від російського впливу є нашим пріоритетом. Ми будемо розширювати мережу і чекаємо на кожного, хто є вільним”, – зазначив А. Левус. – Настав час об'єднатися у парламенті, місцевих радах, на фронті та в тилу, скрізь, аби єдиною організацією протидіяти проросійським впливам. Ми боремося з цими впливами в економічному, інформаційному, політичному та інших напрямках, адже нашу революцію буде завершено після повної перемоги над ворогом”.

„Вільні люди”

Поховали Святослава Караванського

Левко Хмельковський

САВТ - БАВНД - БРУК, Нью-Джерсі. – 22 грудня 2016 року на Українському меморіальному цвинтарі св. Андрія поховали правозахисника, довголітнього в'язня більшовицького режиму, ученого-мовознавця Святослава Караванського. Панахиду в Українській православної церкві св. Андрія Первозваного відслужили настоятель храму о. Юрій Сівко і декан Української Католицької Церкви в Нью-Джерсі о. Тарас Лончина з участю регента хору Михайла Андрея.

Священики промовляли в пам'ять покійного. Біля могили виступила президент Злученого Українського Американського Допомогового Комітету Лариса Кий, яка розповіла про життя і наукову діяльність С. Караванського в США. Присутні заспівали пісню Богдана і Лева Лепких „Чуєш, брате мій“.

На похороні були присутні численні представники української громади, зокрема голова Фондації Українського Вільного Університету Аскольд Лозинський, Ірена Ярославич з Фондації Українського Католицького Університету та інші.

На поминальному обіді споминами про С. Караванського поділилися Стефанія Гнатенко і А. Лозинський, який зокрема зачитав лист С. Караванського до Президента України Петра Порошенка, який він написав за кілька днів до смерті. С. Караванський про-

На похороні правозахисника, довголітнього в'язня більшовицького режиму, ученого-мовознавця Святослава Караванського. (Фото: Левко Хмельковський)

понував провести перевибори депутатів Верховної Ради, обраних за партійним списками, і призупинити дію закону про імпідмент президента, щоб примирити партії і забезпечити їхню єдність для врятування України.

Сенатори приїхали на фронт

КИЇВ. – Президент України Петро Порошенко разом із американськими сенаторами Джоном МакКейном, Ліндсі Греггом і Еймі Клубучар та Послом Америки Марією Йованович 31 грудня 2016 року відвідали командний пункт у районі населеного пункту Широкине під Маріуполем, щоб привітати українських військових з Новим роком. Американські сенатори прибули в Україну 30 грудня. Того ж дня Дж. МакКейн і Л. Грегг, які активно виступають на захист України та закликають виконавчу владу США надати Києву летальну зброю для протидії агресії Росії, отримали державні нагороди – орден Свободи та орден Ярослава Мудрого відповідно – за вагомий персональний внесок у зміцнення відносин між Україною та США. Сенатори заявили, що в новому році Конгрес США має намір схвалити нові санкції проти Росії. Законодавці висловили надію, що новообраний Президент США Дональд Трамп долучиться до зусиль Конгресу щодо протидії агресії Росії у світі. (Радіо Свобода. Фото: Адміністрація Президента України)

Ефект Кісінджера

(Закінчення зі стор. 3)

Союзом, з Туреччиною. Але тільки не з Китаєм. Конфронтація з Китаєм – це кінець Росії. І якщо у Вашингтоні цього справді не розуміють у теорії, значить зрозуміють на практиці.

Якщо Д. Трамп дійсно хоче успіху у взаєминах з В. Путіним, він має поводитись з Кремлем як Р. Рейган – упевнено, жорстко й безкомпромісно. І

він виграє все – і навіть більше.

Щоправда, ніхто в цілому світі не може перешкодити Д. Трампові повторити політичний досвід Р. Ніксона. Тільки потрібно пам'ятати, чим завершився цей досвід для президента США та взаємин Москви і Вашингтону.

Радіо Свобода, 29 грудня

Віталій Портников – журналіст і політичний коментатор, оглядач Радіо Свобода, Київ.

АМЕРИКА І СВІТ

2016 рік був довшим

ФІЛАДЕЛЬФІЯ. – На кінець 2016 року хронометристи додали одну секунду опівночі. Науковці, котрі обчислюють міжнародний час, сказали, що це було потрібно, щоб світові атомові годинники були синхронізовані з обертом Землі, який не є точно стабільним. Від 1972 року вже 26 разів було додано по одній секунді до годинника. Після появи „атомного“ годинника вчені змогли виміряти „правильну“ довжину року, тривалість доби на Землі і багато іншого. Проте вгадати заздалегідь додавання „зайвої секунди“ через нерівномірне обертання Землі неможливо. („ABC News“)

Суддя заборонив правила Обами

ДАЛАС. — Федеральний суддя Рід О'Конор 31 грудня 2016 року видав тимчасову заборону проти нових правил адміністрації Президента Барака Обами в ділянці абортів. Суддя, котрий був призначений до Федерального окружного суду північного Техасу Президентом Джордж В. Бушом, погодився з консервативними позивачами, котрі казали, що нові правила порушують їхні релігійні права. Суддя також не знайшов легальних підстав, щоб поширювати права на урядові послуги для тих, які вирішили змінити свою стать. Хоч медична програма, яку запровадив Б. Обама, не каже про осіб, які змінили свою стать, адміністрація видала серію рішень, починаючи від 2013 року, для поширення прав цих осіб. Дотепер ще не було реагування адміністрації на це рішення суду. („Chicago Tribune“)

Думки американців про роль Ізраїля

ВАШІНГТОН. – Брукінгс-інститут публічної політики оприлюднив висліді опитувань американців про роль Ізраїля в політиці США. Велика більшість американців (76 відс.) погодилися з тим, що Ізраїль є „стратегічно цінним“ для США. Одночасно, більшість демократів (55 відс.) сказала, що Ізраїль „також є тягарем“ для США і має забагато впливу на американську політику; тільки 24 відс. республіканців і 41 відс. незалежних опитуваних погодилися з цим. Також зросло число американців, котрі підтримують запровадження економічних санкцій проти Ізраїля за його політику будови поселень на захоплених палестинських територіях: 46 відс. схвалюють санкції в порівнянні з 37 відс. один рік тому; 60 відс. демократів і 31 відс. республіканців підтримують санкції. („www.brookings.edu“)

Пілота звільнено з праці

ДЖАКАРТА. – Індонезійський пілот, котрий, спотикаючись, пройшов контролю на летовищі в місті Сурабья, сів у літак і почав невиразно говорити до своїх 154 пасажирів, був звільнений з праці 31 грудня 2016 року. Він мав летіти до столичного міста Джакарти. 32-літній Текад Пурна постійно заточувався і не міг втримати своїх речей на летовищі 28 грудня. Коли перелякані пасажирів зголосили нетверезий стан пілота, його замінили іншим. Голова авіолінії „Citilink“ Альберт Бурган вніс свою резигнацію з приводу цього випадку, але компанія ще не вирішила, чи прийняти її. Індонезія не має доброї репутації щодо безпеки літаків і мала кілька повітряних аварій останніми роками. („AFP“)

Корея усмирить авіопасажирів

СЕУЛ. – Південнокорейська авіолінія KAL заявила 27 грудня 2016 року, що дозволить своїм членам залоги вживати паралізатори (так звані „stun guns“) у міру потреби проти пасажирів, котрі поведуться невідповідно. Ця сталася після критики американського співака Річарда Маркса, котрий сказав, що залог літака, на якому він був, не змогла собі дати ради з пасажиром, який поведився шалено. KAL також підсилить навчання своїх залог в справах безпеки. Згідно з урядовою статистикою, кількість незаконних вчинків на літаках потроїлася за останніх п'ять років. Після згаданого інциденту, молодий чоловік прийшов на поліцію, щоб відповісти на їхні питання, і перепросив за свою поведінку, кажучи, що він не пам'ятав що сталося. („The Guardian“)

Добрі новини з України

Добрі новини стосуються тієї грані загальносуспільного життя, котра для національно свідомого українства є вкрай важливим показником внутрішнього розвитку незалежної української держави, – вивільнення, нехай ще неповного, з-під русифікаційного тиску. Повільно, але неухильно Україна все у більшій мірі стає українською і передусім – за вживанням в усіх сферах буття рідної мови.

Наприкінці минулого року соціологи всеукраїнського Центру Разумкова здійснили в усіх регіонах країни, окрім окупованих територій, дослідження на цю надчутливу тему. Його результати дозволяють говорити про істотний поступ нашого народу в національному самоусвідомленні.

Отже, українську мову вважають рідною 69 відс. громадян України, російську – 27 відс. У подібних опитуваннях 2011 року висліди були іншими: українську мову назвали тоді рідною 60 відс. респондентів, а російську – 36 відс. Різниця очевидна. Іншими мовами, як тоді, так і тепер, послуговується лише 2 відс. опитаних.

Нині переважно українською мовою вдома розмовляють вже 55 відс. респондентів – на 3 відс. більше, ніж у 2011 році. Переважно російською мовою – 41 відс. тобто на 4 відс. менше, ніж у 2011 році.

Як відрізняються у цій сфері різні регіони країни? У західних областях рідною українську мову назвали 97 відс. опитаних, в центральній Україні – 86 відс., на півдні – 63 відс. У східному регіоні і на Донбасі переважає російська мова: її вважають там рідною відповідно 52 і 66 відс.

Проте, як свідчить дане дослідження, вважати українську мову рідною і розмовляти нею вдома – це різні речі. Бо, наприклад, лише в західних областях частка тих, хто назвав українську мову рідною, близька до частки тих, хто розмовляє нею вдома. В усіх інших регіонах частка тих, хто переважно спілкується вдома українською мовою є меншою, ніж частка тих, хто визнає її рідною. Найбільшою ця різниця зберігається у південних областях, де українську мову рідною визнають 63 відс. опитаних, але спілкуються нею вдома лише 34 відс.

Ще один аспект дослідження. За національною приналежністю вважають себе українцями 86 відс. громадян країни, росіянами – 11 відс., представниками інших національностей – 2 відс. Частка тих, хто вважає себе українцем, зростає зі зниженням віку респондентів: серед людей віком понад 60 років українцями себе назвали 81 відс. опитаних, росіянами – 15 відс., а вже серед тих, кому від 18 до 29 років, – відповідно 94 відс. і 5 відс. Тобто частина молодих людей, серед чийх батьків-матерів, дідусів-бабусів були росіяни, ідентифікують себе як етнічних українців.

Понад третину опитаних (37 відс.) вважають за потрібне, щоб в українському паспорті вказувалася національність його власника.

Це ж дослідження дає певне уявлення про рівень патріотизму в українському суспільстві. Патріотами України вважають себе 67 відс. опитаних, 10 відс. відповіли на це запитання негативно, ще для 10 відс. це залежить від конкретної ситуації. а 13 відс. респондентів вагалися з чіткою відповіддю. Почуття патріотизму найбільше посилюється під впливом героїзму добровольців і військових, виявленого в боротьбі проти російської агресії та сепаратистських банд на сході України.

Разом з тим, на думку більшості опитаних, вищі керівники держави не є патріотами України. Президента Петра Порошенка не вважають патріотом 51 відс. опитаних, Прем'єр-міністра Володимира Гройсмана – 54 відс., Секретаря Ради національної безпеки і оборони Олександра Турчинова – 55 відс. Очевидно, ці показники пов'язані передусім з низькою результативністю економічних реформ в Україні і можуть змінитися у разі успіху.

ІСТОРІЯ

Селяни чинили опір радянській владі

Світлана Орел

Комуністичний режим оголосив війну українцям задовго до початку 1930-их років, оскільки народ не згоджувався з тими методами, якими насаджувалась радянська влада. Починаючи з березня 1931 року, на території нашого міста, яке тоді звалось Зінов'євськ, та у селах тодішнього Великописківського району, почали з'являтися листівки, які налякали й роздратували тодішню владу. Викачування хліба в українських селах тільки розпочиналась (весною, а не восени, після жнив), народний гнів зрів і його треба було за всяку ціну притлумити. Шість листівок було знайдено на станції Шостаківка, ще кілька біля залізничного двірця у Зінов'євську. Одна з них, дуже потріпана і ледве-ледве розбірлива, зберігається у справі арештованих, на яких впала підозра у розповсюдженні цієї контрреволюції.

На звичайному листкові з учнівського зошита простим олівцем друкованими буквами написано: „Відгукніться на цей наш заклик! Ми об'являємо війну, бо ми не можемо дивитися на жидовського кровопійця, вони вже послідню кров висасали з мужика, вже від мужика послідній кусок хліба видерли, вони не бачуть, що нема хліба, нема нічого. Ні, вони ще заготовлять хоча, щоб мужик з голоду пропав. Ні, не дождетесь. Братство українського народу, якнайкраще готуйтеся до війни, хто з чим має, бо буде дуже плохо, як будете мовчати, хутко готуйтеся до війни, бо ми вже озброєні, готові, ми стоїмо на оборону селян. Штаб м. Київ“ (ортографію збережено). Угорі на листочку стоїть відтиск друкованими літерами синім чорнилом: „Братство українського народу“.

Державне політичне управління (попередник НКВД) у цій справі арештувало сімох українців, мешканців сіл Лелеківка та Плетений Ташлик: Тихона Чепілка, Матвія Чепілка, Михайла Кобця, Василя Шарпара, Григорія Рибалка, Івана Буравченка, Івана Колота. Звісно, вони навряд чи мали зброю та штаб у Києві. Очевидно, вони просто сподівались, що та несправедливість, яку чинила з народом влада, має викликати гнів і організований спротив. Але чекісти реагували миттєво, не гребували будь-якими засобами і знищували опір у зародку.

Наруга над українським селянством не могла залишати байдужими освічених вихідців з нього. Українську інтелігенцію викошували справою Спілки Визволення України. А ось агрономи, які працювали при машиново-тракторних станціях (МТС), різних галузевих інституціях, могли становити потенційну загрозу, бо часто бували у селах, добре бачили, що там робиться, і як професіонали не були зацікавлені у знищенні сільського господарства.

Навряд чи вони були готові підняти незадоволення народних мас проти влади і створити буржуазну українську республіку, як це трактував слідчий в Одесі Харліп. Всього у цій справі було арешто-

вано 35 осіб. Арешти відбувалися наприкінці 1932 і навесні 1933 року.

Агроном Добровеличківської МТС Михайло Кушніренко свідчив: „Останні роки дуже розчарований заходами Радвлади і важким матеріальним становищем“. Агроном Знаменського району Григорій Логвин: „Політику колективізації і ліквідації куркульства, як кляси, розділяв. Але на початку 1932 року у мене з'явилися сумніви, викликані труднощами хлібозаготовок і проведення весняно-польової кампанії“. Агроном-плянник Зінов'євського районного земельного відділу Михайло Давискиба: „Колгоспна система себе не виправдала, у колгоспах немає грамотних кадрів“. Агроном Трепівської МТС Степан Райкович: „Заходи Радвлади вели до розвалу сільського господарства“. Член правління артілі „Нове життя“ Антон Заболотний: „Хлібозаготовка привела до того, що селяни мали віддати державі свій останній хліб“. Член правління радгоспу „8 березня“ Григорій Цирфа: „Почуття націоналізму справді захопило мене сильно“. Останнє речення швидше сформулював сам слідчий, який націоналізмом називав співчуття арештованих до селян-хліборобів.

Провідником цієї антидержавної групи нібито був Іван Конфедерат, референт із питань сільського господарства Зінов'євського міського плянового комітету та ще якийсь Григорій Іщенко, який закликав весною 1933 бути готовими йти в ліс, радив закуповувати мисливські рушніці і висловлював сподівання, що селяни масово підтримають такий почин. Цих двох та ще М. Кушніренка й агронома Новоукраїнського району Олександра Жученка розстріляли, інші отримали від 10 до трьох років концтаборів.

У квітні 1933 року у нашому місті були арештовані слухач авіашколи Василь Молчанов та восьмеро командирів підрозділів кавалерійських полків. Кавалерійська школа, що діяла у місті ще із царських часів, була добре відомою, вона виховала багато червоних командирів та старшин Армії УНР. Командири-кавалеристи не могли не бачити того духовного й фізичного занепаду, який спричиняв Голодомор у місті, й серед їхніх підопічних. Григорій Косяков: „Боець не має духу, нема підйому, зацікавленості, люди обезсилені страшним недоїданням і надмірною рабською працею“.

Саму кавалерійську школу влада ліквідувала у 1930 році. Мабуть, не без того, що боялася організованого спротиву військових. Його, як відомо, не сталося. Але селяни, доведені до відчаю, таки протестували. 23 лютого 1932 року, у день, який довгі роки відзначали як свято Радянської армії, розгнівані мешканці села Казанка (нині – Миколаївська область) вдерлись до канцелярії місцевого колгоспу ім. Петровського. Поздирали плякати, побили лампи, розігнали членів правління, які там перебу-

(Закінчення на стор. 19)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Поети пишуть про Україну

21 листопада Любов Сердуніч, учасниця двох революцій, надіслала до „Свободи“ текст свого виступу під час Дня гідності і свободи в селищі Стара Синява, Хмельницької області. Вона, зокрема говорила до людей: „Дехто примітивно питає мене: „За що Ви так ненавидите росіян?“. А ненависти не було, я й зараз її не маю до москван, їх можна тільки пожаліти і поспівчувати, що люблять свого царя і люблять бути рабами. Не ненавиджу, а люблю правду. Цей день, 21 листопада, називаємо Днем гідності і свободи. Гідність – це те, без чого не може бути й свободи. Ми тому й повстали раз і вдруге, що було посягання на нашу гідність: людську і національну. Саме на Майдані 2004 року ми відродилися як сучасна європейська нація, нація гордих, вільних і відповідальних громадян, здатних відстояти свою свободу, державність і людську гідність“.

Л. Сердуніч пише вірші, у яких закликає:

*Ще до мрії – повсякденна праця,
Не віддаймо птаха волі з рук.
Бо добробут не внесуть на таці.
Освятимо ж боротьби пору!*

У редакційній пошті поетичних творів не бракує. Три вірші надіслав Віталій Перетятко. Ось один з них:

*Соціологи питали, бо така робота,
і восьмеро з десяти наступне із рота:
„Та нехай, та якось буде... Й на це хватить сили,
Гляне, щоб була робота, їжа і не били“.
Так сміливо браття й сестри правдою вбивали,
коли повну анонімність їм гарантували.*

Частенько надсилає свої нові твори Василь Шляхтич з Зеленої Гури в Польщі, батьки якого були переселені до цього міста за акцією „Вісла“. Тепер він прислав вірші „Вечірня молитва“, „Тільки з Богом!“, „Про діток наших“, „Про замазування“, „Предків слюзи“, „Спішіть осінь“. У вірші „Знай“ він пише:

*Я оспівую Надсяння.
Лист осінній, росу ранню,
Що присіла на пагорбах наших сіл...
Про мовчазні парастаси
На могилах предків наших...
Про мій Улюч, що в сорок шостім згорів...*

В. Шляхтич накож написав: „На веб-сторінці „Гоголівська Академія“ Галина Михайловська помістила рецензію на три мої книжки, яких придбала у Харкові. Для багатьох з нас здається, що у тому майже зовсім російськомовному місті нема українців, ніхто не цікавиться нашим – українським, рідним словом. А воно так не є. Там живе, може в нелегких обставинах, багато світлих українців. Як доказ того посилаю цю рецензію і відгуки на неї. Дуже прошу, якщо можна, помістіть це на сторінках „Свободи“, хай українці за її межами знають, що українство в Україні не замирає мимо різних перепон“.

Г. Михайловська у статті „Вигнанець з раю“, оглядаючи збірки поезій „Мій Улюч“, „На схилах Карпат“, „Я син України“, пише: „Тема вигнання – яка ще вічна тема може бути органічнішою, автентичнішою за цю, поширену, мабуть, в усіх кутках світу, відтворювану в усі часи та епохи? А надто на наших теренах... Тарас Шевченко в киргизських степах, Євген Маланюк в Європі та Америці, Василь Стус в Мордовії чи в Магадані зверталися до України, і рядки їхні, думки їхні, то сиротами попідтинню, то сталевим лезом стилета-стилоса, а то зболеними снами і видіннями линули до місць, де пощатило народитися на світ Божий. Василь Шляхтич став вигнанцем ще до свого народження, коли пішло в небуття його рідне село, старовинний Улюч“.

Юрій Кирик, письменник зі Львова, теж відгукнувся на поетичні збірки В. Шляхтича: „Василь Шляхтич для мене загадка – він навчив мене жити поза часом. Всі ми живемо в часі – він утримує нас і надає нам форми, та я ніколи не вважав, що гаразд розумію його... Його ні, а от час, в якому живе Шляхтич, в його рідному

Улючі, оспіваному ним, переспіваному на різні лади Улючі, якого сам він ніколи не бачив, живе лише усвідомленням, що він ЙОГО Улюч (!) – мені комфортно“.

Вірш „Пробудімося вже, українці!“ надіслав Дарій Зінківський з села Вишневе Київської області. У вірші є такі рядки:

*Єднаймося, братні народи,
У дружну, могутню родину.
Наповнімо духом свободи
Всю нашу святу Батьківщину!
Очистімо неньку-Вкраїну
Від зайд, паразитів, злодіїв,
Щоб лад настав в кожній родині
Й збувалися всі наші мрії.*

Про поетичну книжку для дітей Івана Дячука „Легенда про кіборга“ написала до газети Тетяна Вовк: „Це прекрасна книжка, з барвистою обкладинки якої на юного читача поглядає незламний кіборг, воїн-захисник. Він – головний герой нинішнього часу, суворого для України та її народу. Особливо вражає мова, добірна, співуча, легкокрила, яка насправду, як пишуть поети, калинова та солов'їна. У творі все дихає красою і величчю української землі, що споконвічно народжує справжніх козаків та козачок, вродливих, розумних, сильних і спритних. Канву твору прикрашають описи, влучні порівняння, епітети і метафори. Редактором видання став видатний український поет Василь Герасим'юк. Він професійно виструнчив Іванову казку і дав схвальну оцінку „Легенді про кіборга“, завданням якої є виховання в молодого покоління патріотизму та активної громадянської позиції“. Автор книги живе в селі Тулуки Івано-Франківської області.

А священник о. Василь Пишний з села Рубанівського Дніпропетровської області щомісяця присилає до „Свободи“ усе нові видання, якій він сам і готує. Вже багато років служить він у храмі Покрови, а народився в козацькому селі Лоцманське Широке. Священник – з 1969 року. Він присилає щомісячні книжечки-календарі „Навіки“ – щедро ілюстровані, з віршами і краєзнавчими матеріалами, ряд інших видань.

Генетика геноцидів

Ця стаття не написана на захист Міністра культури України Євген Нищука. Він не є просто міністром культури. Він блискучий діяч культури і політики, відомий актор, народний артист України, а також голос Майдану Гідності, який кожен день від рана, до пізньої ночі, провадив подіями, незважаючи на обставини і небезпеку. Йому не треба захисту зокрема перед так званим Опозиційним бльоком, зграєю осіб, які не мають відношення до української генетики або є просто перевертнями, багато з яких повинні сидіти сьогодні в тюрмі за злочини проти українського народу та народу України.

Сказав Є. Нищук таке: „Другим безпековим моментом це є культура. Тому що вона має здатність виховувати і формувати суспільство. І ця ситуація, яка склалася на сході й півдні країни, – це прірва свідомості. Більше того. Коли ми так багато говорили про генетику, на Запоріжжі, на Донбасі, на тому... Немає там ніякої генетики. Це свідомо завезені...“.

Краще не можна було стисло окреслити одну з найбільших трагедій сучасної України і її дійсність. Там дійсно поселились завезені, а то навіть і колонізатори.

Немає української „генетики“, бо на Україні століттями проводили геноцид українського народу. Походження обох слів, корінь їх з грецького, що означає рід або, в ширшому, нація. Не обманюймо себе. Україна – це не нормальна країна. У нормальних країнах, навіть дуже різноманітних, живе під етнічним чи релігійним чи расовим оглядом багатоліке суспільство, але рідко вкорінювалося населення, вороже до титульної нації, населення, яке складалося з колонізаторів і їх навіть відносно невинних, але з психозом, нащадків.

Відомий американський єврей, навчений у Львові, який був автором терміну „геноцид“, а також одним з авторів Конвенції ООН про запо-

бігання та покарання злочину геноциду Рафаель Лемкін при аналізі геноциду українців у ХХ ст., зокрема звернув увагу на останню сторінку тактики впровадження геноциду – поселення на місця вимерлих їхніх ворогів – москалів, які там і залишилися, а їх нащадки виростили з психікою, ворожою до вимерлого населення.

Якщо хтось не вірить, що гени ворожості переходять з роду в рід, то нехай замислиться над недавньою витівкою москалів під Центром української культури в Москві в час цьогорічного відзначення Україною жертв Голодомору 1932-1933 років. Там підкинули з відповідним написом кості з свинячою головою. У Росії українці не сміють вшановувати пам'ять жертв Голодомору. За це карають. До речі, за це ліквідовано обидві центральні українські організації у Росії.

Факт відсутності української генетики в різних регіонах України, зокрема на сході і півдні, відбився до великої міри майже в усіх Україні. Москалі, євреї, малороси, а то і ті, які чваняться українським патріотизмом, але розмовляють за звичай російською мовою, розуміють наслідки своїх розмов. Хіба тільки наївні малороси цього не розуміють. А результат один і то дуже суворий, що не тільки деякі регіони України, але і уся країна починає відчувати брак української генетики.

Сьогодні з війною на сході донецькі та луганські люди для безпеки і вигоди оселилися у Львові. У Львові вже відчутна російська мова. Тобто процес воєнний, який затягується, має відворотний ефект. Так, він скріплює, мабуть, національну свідомість, але також поширює пістряка „москальства“ на інші регіони України. Хто переможе, не відомо. У міжчасі влада не має найменшої стратегії, крім власного збагачування. І не диво – вже 25 років за різних президентів немає стратегії українізації.

Є. Нищук говорив тільки про процес вихован-

ня та культурного формування частин України, де відсутня генетика, бо він міністер культури. Але він ясно сказав, що культура – це другий безпековий момент. Перший – це армія та новітня зброя. До зброї належить місцеве населення. Так по цілому світі в історії місцеве населення колонізаторів служить окупантові. Це, мабуть, треба пригадати і полякам, які лицемірно засуджують УПА на Волині за події 1943 року. Зрештою поляки це добре знають, бо штучно вивезли українців з своїх автохтонних осель у 1947 році, і це зробили не з колонізаторами, а з зовсім невинним населенням та поселили їх нарізно, у різних поселеннях. Москалі заселили Донбас москалями-колонізаторами після Голодомору. До того і після оселяли москалів на півдні України, коли будували Дніпрогес та висилали татар з Криму у 1944 році.

Суть зрозуміла. Але ми не сталіністи, не москалі, чи польські шовіністи, тому не будемо штучно переселяти людей. Радше кордон з ворогом-Росією має бути закритим, а також повинна бути впроваджена конкретна та проактивна програма поселення у східних та південних регіонах нормальних українців з наданням їм особливих економічних пільг. Рівночасно в Україні має проводитися покарання за злочини, а не селективна боротьба з „корупціонерами“, які не догоджають теперішній владі.

З відновленням незалежності треба було розпочинати тактику протиборства генетиці геноцидів. Ми це занедбали. Досі немає національної програми. Треба починати негайно. Тільки як це робити з теперішньою владою, де також бракує української генетики? Народ мусить, як у минулому, дати владі зрозуміти, що державою керує народ, а не олігархи, що Україна – це держава народу з українськими духовними генами, та що для ворожих привезених нащадків, які тільки наживаються і роблять ворогові прислугу, немає там місця.

Аскольд Лозинський,
Нью-Йорк

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Виступає хор семінаристів під керуванням о. Тараса Науменка. (Фото: Левко Хмельковський)

У семінарії зустріли Різдво

Левко Хмельковський

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерсі. – 17 грудня 2016 року в Семінарії св. Софії Української Православної Церкви США відбувся Різдвяний вечір, у якому взяли участь Митрополит УПЦ США Антоній, Архiepіскоп Даниїл, священники і прихильники семінарії. Владика Антоній благословив присутніх і подякував дружині священника Оксані Пасакас за приготування свята і частування гостей.

Тепер у семінарії навчається 31 студент: 10 студентів на стаціонарі та 21 – заочно. З Івано-Франків-

ська приїхали Тадей Сурак, Микола Зончак, Василь Грицьків, Григорій Матвій, зі Львова Михайло Бокало, з Тернополя Юрій Добко, з Старого Самбора Володимир Яворський, з Червонограда Ігор Процюк, а диякон Іван Чопко – з Бразилії. Семінарія постійно запрошує приятелів бути спонсорами цього студентства.

На свято приїхав з концертом ансамбль „Промінь“, спів якого супроводжували керівник Богдана Волянська з гітарою і бандуристи Оксана Телепка та Іван Лехіцький. Виступив також хор семінаристів під керуванням о. Тараса Науменка.

Св. Миколай запросив до різдвяної майстерні

Левко Хмельковський

САВТ-БАВНД-БРУК, Нью-Джерсі. – На терені Консисторії Української Православної Церкви в США дбайливо зберігають історичний будинок і родинні поховання Гендрика Фішера (1697-1779), одного з засновників США. 18 грудня 2016 року давню будівлю оживили дитячі голоси.

Діти прийшли на зустріч з св.

Миколаєм, який з ініціативи Історико-освітнього центру і його директора Наталі Гончаренко влаштував для дітей різдвяну майстерню з виготовлення ялинкових прикрас.

Ялинка в будинку Г. Фішера була прикрашена майстерними писанками. Діти мали ласощі, фотографувалися з св. Миколаєм, а потім з ним зфотографувалися й організатори свята.

Діти фотографувалися з св. Миколаєм. (Фото: Левко Хмельковський)

Св. Миколай відвідав школярів

Левко Хмельковський

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерсі. – Школа українознавства при Українській православній церкві св. Андрія Первозваного 17 грудня 2016 року мала зустріч з св. Миколаєм в Культурному центрі Української Православної Церкви США. Разом з св. Миколаєм на свято прийшли Митрополит УПЦ США Антоній, Архiepіскоп Даниїл, посадник міста Рендолф, радник Шкільної ради при Українському Конгресовому Комітеті Америки Роман Гірняк, священники, численні гості.

Свято відкрила вітанням дирек-

тор школи Галина Маринець, а Владика Даниїл, оо. Юрій Сівко і Василь Шак – молитвою разом з дітьми на сцені.

Діти підготували великий концерт, у якому була також інсценізація казки про рукавичку св. Миколая, яку підготувала і сама у ній зіграла Ялинку вчителька Наталя Мороз. Казкові звірятки знаходили притулок серед зими в українській хатинці, на яку перетворилася рукавичка св. Миколая, і це стало символом любові і дружби, які панували у залі. Діти в українських шатах з кошичками частували гостей солодким, а св. Миколай роздав усім дітям подарунки.

Учасники зустрічі з св. Миколаєм. (Фото: Левко Хмельковський)

„Скажи мені...“

(Закінчення зі стор. 1)

То яку ж політику обере Д. Трамп щодо Росії – рейганівську, з позиції сили, що врешті остудило б запалені мізки московських мілітаристів, чи політику так званого „перезавантаження“ стосунків з Росією, яку Д. Трампові пропонують занадто довірливі або занадто промосковські політики та експерти?

Наприклад, американські юристи-міжнародники Джефрі Берт, Джеймс Гіч, Пітер Петібон і Томас Шилінглов радять Д. Трампові прийняти їхній проект врегулювання української ситуації. Він зводиться до того, що Захід не вимагатиме від Росії повернення Україні Криму, натомість весь Донбас має залишитися українським. Зате Україна мусить відмовитися від свого проєвропейського курсу. На думку авторів, цей проєкт буде „сигналом для Путіна, що його не ігнорують і що

новообраний президент США готовий разом з Путіним відновлювати конструктивні взаємини між США і Росією“.

Нічого собі конструктив – за рахунок України і її самостійного майбутнього!

Ще більшу загрозу Україні містить плян відомого важковаговика американської зовнішньої політики Генрі Кісінджера, оприлюднений берлінською газетою „Більд“ – з посиланням на західно-європейські спецслужби. Отже, Г. Кісінджер радить Д. Трампові негайно знайти способи скасування санкцій проти Росії і формально визнати сфери впливу Москви – тобто, іншими словами, її домінування на всьому просторі колишнього СРСР. Те, чи приймуть цей „мирний плян“ народи, що чверть сторіччя тому визволилися з московської неволі, Г. Кісінджера не цікавить – мабуть, недаремне він є одним з найвпливовіших діячів таємничого Більдерберзького клубу, неофіційної між-

народної конференції, яку багато хто вважає самочинним, ніким не делегованим світовим урядом. На її зустрічах відсутні журналісти, а рішення тримаються у суворій таємниці.

Відомі слова іншого впливового більдербержця – банкіра-глобаліста Дейвида Рокофелера, мовлені ним у 1991 році: „Нам було б неможливо розробити наш плян для всього світу, якби він набув розголосу в ті роки. Але світ влаштований складніше і готовий йти до світового уряду. Наднаціональна верховна влада інтелектуальної еліти і банкірів світу, безсумнівно, краща, ніж національне самовизначення, поширене в минулі століття. Ми зобов'язані тримати пресу в невіданні стосовно наших переконань, що становлять історичне майбутнє нашого століття“.

Купка людей, нехай і великих інтелектуалів, бере на себе право визначати долю світу, долю окремих народів, накидати їм абсурдну відповідь, нібито влада банкірів –

це щось краще, прогресивніше, ніж національне самовизначення.

Таким чином, за однією з гіпотез – вельми, на жаль, ймовірною – Росія, котра ще носить на собі непрощаний гріх „імперії зла“, Росія, не покарана за жажливі злочини проти десятків підневільних народів, зокрема й особливо – проти нашого, українського, знищуваного протягом усього XX стор. голодоморами, кривавими сталінським репресіями, та Росія, де насильницькою смертю й сьогодні гинуть найкращі люди, та Росія, що завжди була, є і завжди буде ворогом свободи і демократії, здобуде, за президентства Д. Трампа, статус „великої держави“? А Володимир Путін, цей темний кагебістський виплодок, відтепер вважатиметься миротворцем і партнером Америки?

Варто було б комусь з наших активних американських українців переказати Д. Трампові цю давню нашу мудрість: „Скажи мені, хто твій друг – і я скажу, хто ти“.

Різдвяні Свята в Школі українознавства

Валентина Глушак

НЬЮ-ЙОРК. – 10 грудня 2016 року в Школі українознавства Об'єднання Українців Америки (ОУА) „Самопоміч” Нью-Йорку відбувся щорічний Різдвяний концерт. Директор школи Іван Макар відкрив свято

різдвяним привітанням та запалив новорічну ялинку в пам'ять воїнів-героїв, які продовжують відстоювати суверенітет України та її цілісність.

Учні з кожної класи, починаючи з „Світлички”, виступили з різдвяними віршиками, віншуваннями та низкою українських колядок.

Особливою частиною концерту був виступ старшокласників з „Вертепом”. Вони представили засніжену Україну, де падав пухнастий сніг, був морозець, пахло ялинкою і йшли колядники. Працювала над програмою вчителька української мови Оля Матвіїшин. Супровід на фортепіані виконали вчителька спі-

ву Еля Романишин та Андрій Стасів, директор Академії св. Юра.

На концерті побували Владика Павло Хомницький, настоятель храму св. Юра о. Еміліян Дорош та голова ОУА „Самопоміч” і спонзор Школи українознавства Наталія Дума.

А 17 грудня учням гостинці приніс сам св. Миколай, який завітав до дітей з „Світлички”, наймолодших учнів школи.

Відбулася святкова трапеза

Віра Боднарук

НОРТ-ПОРТ, Флориди. – 11 грудня 2016 року українська громада відзначила свято св. Андрія в Українському релігійному і культурному осередку ім. св. Андрія. Після Служби Божої, яку відслужили для православної громади оо. Іван Фатенко, Володимир Пашко та Олег Сацюк, в гарно прибраній залі відбулася святкова трапеза на яку завітав о. протопресвітер Володимир Волощук з Української греко-католицької парафії.

Гостей привітала культурно-освітня референтка осередку Віра Боднарук. Після обіду, який благословили душпастирі, почалася програма свята. Наталя Невмержицька прочитала легенду про св. Апостола Андрія, як він плыв по Дніпрі і зупинився біля гористої місцевості та провів, що на цій місці постане майбутній Київ, із золотими банями багатьох церков.

Вірш Олександра Олеся „Початки

Учасники свята (зліва): Анастасія та о. Іван Фатенки і Віктор Лісничий. (Фото: Віктор Лісничий)

Київ” передали Лідія Білоус та Леся Попель. А гурт „Соловейки осередку” в складі Марії Бойдуй, Галі Ліс-

ничої, Марії Никитин, Валі Никитич, Анюти Праудфут та В. Боднарук при акомпаніменті Володи-

мира Шпічки на акордеоні виконав пісні: „З нами Бог і Первозваний Апостол Андрій” (слова Ганни Черінь), „Мені ворожка ворожила” та „Моя Україно”.

Було відзначено о. протоєрея І. Фатенка, який відходить на пенсію, за його віддану працю для православної громади. Голова осередку Віктор Лісничий та секретар Богдан Боднарук прочитали та передали йому грамоту вдячності та скриньку фотографій з минулих років. Його дружині Анастасії Фатенко було висловлено подяку за її працю обіч отця і вручено квіти. На місце о. І. Фатенка Управа Осередку запросила о. О. Сацюка обслуговувати православну громаду в каплиці при Осередку.

Свято закінчилося молитвою. Гості мали нагоду оглянути і придбати дитячі книжки, які були видані в Україні, у видавництві „А-ба-ба-га-ла-ма-га”.

Успішне свято і обід приготували члени управи В. і Г. Лісничі, Дарія і Євген Томашоскі, Клара і В. Шпічки, Анна Мацілінська, Н. Невмержицька, Марія Никитин, Б. Боднарук та Юля Стронецька.

Білоруська парафія освятила прапор України

Левко Хмельковський

ГАЙЛЕНД-ПАРК, Нью-Джерсі. – У Білоруській автокефальній православній церкві Ікони Жировицької Матері Божої 18 грудня 2016 року відбулося кілька пам'ятних подій, серед яких особливо значущою було освячення державного прапора України, встановленого у храмі поряд з прапором США і прапором незалежної Білорусі, забороненим у 1995 році. Прапор України освятили оо. Зіновій Жолобак, Михайло Федорак і Андріян Бойко. А привезли прапор з Києва і подарували церкві Тамара Минко і її чоловік Віталій.

Білоруська Автокефальна Православна Церква (БАПЦ) формально у Білорусі не існує. До 1937 року більшовики практично повністю знищили її, сфабрикувавши справу про контрреволюційну змову під назвою „Білоруська Автокефальна Церква”. Кати посадили до тюрем та розстріляли більшість активістів

Церкви на чолі з Єпископом Філаретом.

Церква має давню історію. Собор, скликаний в Пінську у 1791 році проголосив автокефалію Православної Церкви, але пізніше білоруські землі були приєднані до Російської імперії і автокефалія була ліквідована. У 1948 році Єпископ БАПЦ Василь оселився у Нью-Йорку. Перша Служба Божа православних білорусів у США відбулась восени 1950 року в Брукліні. Будинок був невеликим і мав кімнату, у якій мешкав відомий білоруський композитор, проф. Микола Кулікович. Він керував церковним та світським хором.

Чинний Архієпископ БАПЦ Святослав (у миру В'ячеслав Логін), громадянин України, вже понад 16 років служить у США, відвідуючи також час від часу нечисленні парафії в Канаді, Австралії та Англії. Відвідання Білорусі, де діють кілька підпільних парафій БАПЦ, йому заборо-

Освячення прапора України. (Фото: Левко Хмельковський)

нене, оскільки проти цього виступає Російська Православна Церква. Духовну опіку БАПЦ узяв на себе Київський Патріархат.

Про історію парафії в Нью-Джерсі „Свободі” розповів її старійшина Віктор Дубяга. Різними способами православні білоруси збирали гроші, щоб купити будівлю Греко-православної церкви. Ініціаторами були Марія і Петро Кожури. Це їм вдалося й відтоді до храму приходять численні українці, а також молдавани, люди інших національностей. Церкві надали ім'я Жировицької ікони Матері Божої в пам'ять про те, як у 1470 році біля містечка Жировичі на дереві з'явився образ Діви Марії. Ікону забрали до Москви, потім повернули білорусам.

Служба в храмі відбувається

білоруською мовою, а о. Зіновій та інші священники вживають українську мову. Того ж дня у храмі відзначили 19-річчя священства о. Зіновія і 10-річчя його перебування в парафії. Він походить з Івано-Франківська, вищу духовну освіту здобував в інших містах, науковий ступінь здобув за дослідження християнських засад педагогіки.

18 грудня у храмі привітали з першим роком народження Джорджіану Соколенко, її батьків Катерину та Івана і бабусю Тетяну, які до США приїхали з Молдови. Церковний хор під керівництвом старости церкви Якуба Сапежинського заспівав дівчинці „Многая літа”.

З нагоди свята більшість парафіян прийшла в українських та білоруських вишиванках, а сестрицтво влаштувало святковий обід.

На свято люди прийшли в українських та білоруських вишиванках.

НОВІ ВИДАННЯ

Битва під Бродами очима рядового вояка

Роман Ференцевич

Орест Слупчинський (Го-го). „Історія моїх чобіт. Спомини вояка Дивізії „Галичина“. На правах рукопису. 2016. 43 стор.

Українській національній військовій мемуаристиці часів Першої і Другої світових війн пощастило. 1921 року у Львові колишні вояки легіону Українських Січових Стрільців (УСС) та Галицької Армії (УГА) заснували видавничу кооперативу „Червона калина” з метою збирати і публікувати матеріали, документи і спогади з українських визвольних змагань періоду української державності.

„Червона калина“ видавала щорічні „Календарі-Альманахи Червоної Калини“, і місячний журнал „Літопис Червоної Калини“,

присвячений дослідженню української воєнної історії з цінною бібліографією.

Видавництво „Червона Калина“, яке припинило свою діяльність з початком війни у 1939 році, за час свого 18-літнього існування опублікувало приблизно 80 книг, багато споминів та монографій.

У 1949 році, завдяки ініціативі колишнього адміністратора львівського видавництва Петра Постолюка, „Червона Калина” відновила свою діяльність у Нью-Йорку і видала друком цілий ряд вагомих книг і монографій, проіснувавши до 1978 року, тобто до смерті П. Постолюка.

У час Другої світової війни існували три головні українські національні військові формації, які вели збройну боротьбу за відновлення незалежної української дер-

жави, а саме: повстанці „Поліської Січі” отамана Тараса Бульби-Боровця; Дивізія „Галичина”, яка закінчила війну як Перша Дивізія Української Національної Армії (Перша Дивізія УНА) та створена Українською Головною Визвольною Радою (УГВР) – Українська Повстанська Армія (УПА).

Ветерани тих військових формацій вважали обов'язком піти слідами своїх батьків і залишити нащадкам якнайточніші історичні дані про створення і збройну боротьбу.

Засновник і отаман повстанського формування „Поліська Січ“ Т. Бульба-Боровець (1908-1981) залишив по собі широку публіцистичну спадщину, а зокрема важливі книги „Армія без держави“, „Історія Української Повстанчої Армії“ та „Наше становище до Росії,

комунізму і до генерала Власова“.

Об'єднання колишніх Вояків УПА в США і Канаді та Товариства колишніх Вояків УПА ім. генерала Тараса Чупринки в США і Канаді створили у 1973 році спільне видавництво „Літопис УПА“. Досі було видано понад 100 томів, у яких публікуються матеріали з історії ОУН і УПА.

Тимчасом колишні воїни Дивізії „Галичина“ – Першої Дивізії УНА розпочали свої літописні заходи за кілька місяців після того, як британське військо інтернувало їх у травні 1945 року у таборі полонених неподалік міста Ріміні, Італія.

У таборі виходили такі періодичні видання як щоденник „Життя в таборі“, тижневик „Батьківщина“, двотижневик „Юнацький Зрив“, гумористично-сатиричний двотижневик „Оса“, журнали „Наш Шлях“ і „Гроно“.

Згодом, вже на еміграції, у Мюнхені, в 1950-1957 роках виходив періодичний військовий журнал „Вісті Братства колишніх Вояків 1 УД УНА“.

Від 1961 до 2015 років – спершу в Нью-Йорку, а потім у Торонто – виходив науково-історичний та суспільно-політичний журнал „Вісті Комбатанта“, разом 12,694 сторінки; в середньому одне число мало 96 стор.

Повні колекції усіх вищезгаданих періодиків – завдяки небайдужим кільком особам у США – зберігаються в київському Музеї історії України у Другій світовій війні. В листі від 28 березня 2016 року авторів цих рядків, співробітник Музею Олександр Білоус повідомив, що вже почалося системне вивчення того матеріалу.

Здавалося б, що остаточно жахлива Друга світова війна канула в історію.

Але недавно появився ще один короткий, але цікавий і важливий спогад про трагічну битву під Бродами Дивізії „Галичина” 13-22 липня 1944 року. Автор цього спомину Орест Слупчинський почав писати його несповна рік після цієї битви, коли його пам'ять і враження були свіжими.

Спогад важливий, по-перше, тому, що він написаний жаргоном. В історії світу всі збройні сили виробляють свою, лиш їм притаманну говірку. Стройова команда в Дивізії „Галичина” велася, очевидно, німецькою мовою. Переважаюча більшість вояків цією мовою не володіли, вони перекручували і пристосовували її до свого щоденного вжитку. Як і вся вояцька говірка, вона у автора часом приперчена нецензурними висловками. У примітках на тій же сторінці він подає пояснення словесних новотворів. Це надає споминам стиль об'єктивно існуючої дійсності. Авторіві властивий природжений хист цікавого оповідача. Він теж незвичайно спостережливий, і у свою розповідь вкраплює несподівано тут і там деталі з навколишнього світу, що робить його опис ще цікавішим.

По-друге, споминає О. Слупчинський особливий ще й тому, що на початку своєї розповіді йому вдалося віддати словами ту якусь дивовижну патріотичну атмос-

(Закінчення на стор. 11)

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

**super
SAVERS
CLUB**

ЦЬОГО РІЗДВЯНОГО СЕЗОНУ!

ВИГРАЙ

**ПОДАРУНКОВУ
КАРТКУ**

**РІЗДВЯНИЙ
ПАКУНОК
ДАРУНКІВ**

\$500
СЕРТИФІКАТ

ДЛЯ ЧЛЕНІВ ГУРТКА
ЮНИХ ОЩАДНИКІВ
ВІКОМ 17 РОКІВ І МЕНШЕ
ВІД 1 ВЕРЕСНЯ
ДО 19 СІЧНЯ 2017

"Гурток Юних Оszczадників" в "Самопоміч" створений для дійсних і нових членів віком 17 років і менших. Щоб записатися до "Гуртка Юних Оszczадників" зголоситися до відділу членства. Нагороди отримують діти при кожній Школі Українознавства, що бере участь у Програмі Винагород, і при кожному бюро Кредитівки. Переможці мають бути дійсними активними членами Кредитівки "Самопоміч". Переможці лотереї та їх олімпіони мають дати згоду на те, щоб їхнє ім'я та фото використовувалися для рекламних потреб Кредитівки "Самопоміч". Учасники святкової лотереї, яка відбудеться після 19 січня 2017 року, станом на 1 вересня 2016 року повинні бути віком 17 років і менше. Учасник може отримати тільки один приз у лотерейному періоді (подарункову картку, музичну подарункову картку тощо). Попередні переможці не кваліфікуються, за винятком, якщо зазначено інше. Переможців буде повідомлено до 2/7/17. Рада Директорів, члени комітетів, працівники та їх сім'ї не кваліфікують. Виграш може відрізнятися від ілюстрованого. Призи визначаються Касою. Просимо переглянути брошуру Truth in Savings, щоб довідатися про інші вимоги, що стосуються цих рахунків.

5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911
302 E. Army Trail Rd. Bloomingdale IL 630-307-0079

734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Selfreliance.Com 2332 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622 773-328-7500

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Битва під Бродами...

(Закінчення зі стор. 10)

феру, яка охопила тоді галицьку чоловічу молодь і старших, які добровільно та масово голосилися у ряди Дивізії „Галичина”. Це незбагненне явище, адже у той час ситуація на фронтах війни вже була для нацистської Німеччини катастрофічною.

Вживання автором у своїх споминах жаргону робить їх своєрідними і кольоритними. Але не можна не згадати, що попри жаргон,

всі розповіді мусять дотримуватись орфографічних правил української мови. На жаль, у першому випуску „Історії моїх чобіт” є велика кількість мовних „чортків”, що викликає зайве роздратування у читача. У будь-якому наступному накладі тих споминів ці вади мусять обов'язково бути виправлені.

Зацікавлені цим рукописним виданням можуть звертатися до автора на електронну адресу: gogowskyj@gmail.com.

Александрія, Вірджинія

Дипломатичний скандал...

(Закінчення зі стор. 2)

ною.

Так, Україна не могла і не мала голосувати інакше.

Але Україна повинна була запобігти інформаційному та дипломатичному програву після голосування.

На жаль, з інформаційною політикою у міжнародних питаннях в Україні все вкрай погано. Наочне порівняння: як діяли США після голосування з надчутливого у своїй державі ізраїльського питання? Вже в перші години після схвалення резолюції в Державному департаменті відбувся брифінг, який тривав аж цілу годину від імені Державного секретаря Джона Кері., доки у журналістів не вичерпалися запитання. Окрім того, було терміново поширено заяву від імені Державного секретаря Д. Кері.

А тепер порівняємо з Україною.

Чи бачив хтось Міністра закордонних справ або речника цього міністерства, або главу профільного департаменту, або зовнішньополітичного радника прем'єр-міністра чи президента на центральних телеканалах країни з коментарями щодо „українсько-ізраїльського конфлікту”? Не бачили, бо їх не було.

Або, можливо, хтось помітив на веб-сторінці МЗС текст із деталями, схожий на цей? Ні, його немає. Лише за дві доби (!!!) після голосування було оприлюднено сухе пресоове повідомлення, яке не відповідало на всі питання, що з'явилися за час його відсутності.

І маємо результат: Україна втратила більше, ніж могла б (і всередині України, і на міжнародній арені), лише через те, що влада не говорить одним голосом, а права рука часом не знає, що робить ліва.

„Європейська правда”,
26 грудня 2016 року

ПЕРЕДПЛАТИТЬ
THE UKRAINIAN WEEKLY
АБО СВОБОДУ

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА НА ДРУКОВАНЕ ВИДАННЯ ТІЛЬКИ \$70*

За додаткові \$5 ОТРИМАЙТЕ І ДРУКОВАНУ, І ON-LINE ВЕРСІЇ

* Ця пропозиція дійсна тільки для нових передплатників
і діє до 13 січня 2017 р.

РІЗДВЯНА
ПРОПОЗИЦІЯ

ТЕЛЕФОНУЙТЕ ДО НАШОГО
ВІДДІЛУ ПЕРЕДПЛАТ:

800-253-9862 x 3040

Plast – Ukrainian Scouting Organization Kurin “Buryverchy” and Kurin “Shostokryli”

Invite you to the

Debutante Ball

Saturday, February 18, 2017

Holiday Inn – Cleveland South
6001 Rockside Road | Independence, Ohio

Orchestra “Klopit” from Chicago
Dinner and Zabava \$100.00; Student Dinner and Zabava: \$70.00;
Student Zabava: \$40.00

Formal attire

For additional information please call 440 884-2149 or 440 572-4069

Lesya Antonina Zappernick
Escort: Danylo Powers

Victoria Anna Sysak
Escort: Ivan Wolansky

Lida Chrystyna Lisowsky
Escort: Mykola Seneczko

Julia Anna Kashuba
Escort: Severyn Kushmeliuk

Marika Sofia Olijar
Escort: Alexander Bokatch

УКРАЇНСТВО В СВІТІ

У Швеції відбувся другий український кінофестиваль

Олексій Костюченко

СТОКГОЛЬМ. – 24-27 листопада 2016 року уже вдруге відбувся фестиваль українського кіно, організований Українським інститутом у Швеції, започаткованим у 2014 році з ініціативи відомої українсько-шведської піаністки Наталії Пасічник. Серед резонансних заходів, організованих Українським інститутом, були фестиваль українського кіно минулого року, серія концертів української класичної музики, презентація першої книги про історію України, яку написав письменник Пітер Йонсон, участь в книжковому ярмарку в Їотеборгу.

Український інститут у Швеції – перша українська культурна ініціатива в світі, яка отримала підтримку EUNIC та увійшла в Європейську спілку національних культурних інститутів в Стокгольмі на засадах наглядового членства, що надає права представляти українську культуру разом із передовими культурними інститутами всіх європейських країн.

Фестиваль українського кіно

відбувся в кінотеатрі „Saga“. На відкритті кінофестивалю представили фільм „Гніздо горлиці“. На презентацію завітали режисер Тарас Ткаченко і виконавиця головної ролі Рима Зюбіна, які спілкувалися з шведською публікою.

„Також ми вирішили показати на кінофестивалі український фільм „Пісня пісень“ Єви Нейман, для того, щоб зосередити увагу на ролі єврейської громади в житті України. На фестивалі був день, присвячений дітям. Ми їм показали музичне дійство „Трубач“, – розповіла Н. Пасічник.

Закриття українського кінофестивалю ознаменувалося біографічним історико-драматичним фільмом режисера Сергія Мокрицького про українську жінку-снайпера „Незламна“, щоб показати шведам ролі України у Другій світовій війні.

„Сподіваємося, що Міністерство культури України і Міністерство закордонних справ, з якими ми минулого року підписали меморандум про співпрацю у сфері

Учасники кінофестивалю (зліва): режисер фільму „Гніздо горлиці“ Тарас Ткаченко, директор Українського інституту в Швеції Наталія Пасічник, виконавиця головної ролі у фільмі Рима Зюбіна.

культурної дипломатії, підтримують нас не словами, а конкретними справами“, – каже Н. Пасічник.

Наступний проект Українського інституту у Швеції – вихід на студії „BIS Records“ аудіоальбо-

му української класичної музики у виконанні шведських артистів міжнародного рівня. Фільм „Українська рапсодія“ про цей проект спільно створили шведські та українські журналісти.

У Мюнхені – рік відзначення українських ювілеїв

Тарас Федорів

2016 рік був знаковим для української громади Мюнхену, головно міста Баварії.

Перші спроби самоорганізації українців на півдні тогочасного німецького Райху, як свідчать документи, датуються початком ХХ ст. 105 років тому, 22 березня 1911 року, міська влада офіційно зареєструвала Українське Освітнє Товариство (УОТ) в Мюнхені (Ukrainischer Bildungsverein in München). Першим головою спілки став студент Михайло Паращук. Серед засновників – Бруно Гофман, Кость Морозовський (кандидат медицини), Володимир Кобринський (виходець з Сербії, представник Академії мистецтв), Кость Стаховський, Олександр Бокров, Олександр Скоропис, Еусебіус Липецький, Микола Федюк.

Кількарічна активність товариства була насамперед спрямована на піднесення культурно-освітнього рівня, згуртування тих поодиноких співвітчизників, які опинились в цій частині Німеччини. Особливо варто відзначити, що УОТ з'явилося виключно завдяки ініціативі самих українських студентів, і головний акцент робився не на політиці, а саме на гуманітарній сфері діяльності.

(Це відповідь тим, хто пізніше буде говорити про нібито німецьку чи австрійську зацікавленість у розгортанні українського національного відродження з наміром використати „українську справу“ у своїх інтересах у ході світової війни. Реальність же була якраз протилежною!).

Опинившись на чужині, молоді люди намагались хоча б чимось прислужитись своїй батьківщині. Війна ж, що вибухнула через кілька років, в 1914, була не рушієм, а навпаки – нездоланною перешкодою. Діяльність товариства через воєнне лихоліття була вимушено припинена.

По-різному склалась подальша доля піонерів українського організованого життя в Мюнхені. Зокрема М. Паращук працював у „Союзі Визволення України“, під час повернення в Україну потрапив до австрійського табору „Талергоф“, пізніше таки опинився у вирі Української революції – був учасником боротьби за державність, працював у різних структурах Української Народної Республіки, здебільшого на дипломатичній ниві (належав до українського представництва у Москві, Талліні, мав стосунок до місій у Литві та Іспанії).

Ще до війни він отримував запрошення на посаду професора в Мюнхенському інституті декоративного мистецтва, здобув відомість та визнання своїми скульптурними роботами. Після поразки українського державницького руху – виїхав до Болгарії, де продовжував мистецьку роботу, а водночас зазнавав переслідувань і помер у напівзабутті й самотності в грудні 1963 року.

Наступною вагомою віхою в історії українського Мюнхену став цьогорічний жовтень, коли відбувалось святкування 40-річчя храму Покрови Пресвятої Богородиці Української Греко-Католицької Церкви в Мюнхені. Щоправда, церковне життя українського Мюнхену мала й свою передісторію. Завдяки Архиепископові Мюнхену-Фрайзінгу кардиналові Михайлові Фавльгаберові в 1932 році в Мюнхені було засновано Колегію св. Андрея, де же в першому році навчалось п'ять теологів. Колегія діяла до 1940 року, саме в цьому році, 9 січня, в Мюнхені було засновано першу українську греко-католицьку парафію, парохом якої став о. д-р Володимир Маланчук (пізніше він був єпископом у Франції).

Катедральний собор є водночас парафіяльним храмом для вірних УГКЦ, які проживають у Мюнхені та його околицях, споруджено

його у 1970-их роках. Домівка при церкві є жвавим осередком не тільки духовного, але й усього громадського життя українців Мюнхену та цілої Баварії.

І нарешті, в грудні українці Мюнхену відзначали третій, можливо, найвагоміший ювілей! 50 років тому було започатковано діяльність, що триває й досі, Товариства „Рідна школа“.

Коли позаду залишився масовий наплив людної українського походження (в'язнів кадетів, учасників війни з різних сторін, примусових робітників, втікачів від совєтів тощо) до окупаційних зон західних союзників на території колишнього Райху, далі більшість наших земляків емігрували до інших країн вільного світу, здебільшого до Англії, США, Канади, Південної Америки, Австралії, що призвело до докорінних змін у цілому суспільному устрої „залишенців“ на території новопосталої Федеративної Республіки Німеччина.

1950-ті роки були, з одного боку, надзвичайно насиченими складними подіями (поміж них – вбивства московськими агентами визначних діячів української діаспори Лева Ребета, Степана Бандери) у контексті продовження національно-визвольної боротьби, з іншого ж, характеризувались певним пониженням рівня і розмаху культурно-освітньої, господарської активності українства Німеччини. Наступ „Холодної війни“, падіння „Залізної завіси“ поставили перед українцями поза Україною нові орієнтири, до яких треба було прагнути в докорінно інших, переважно значно складніших, і як і перед тим, ще не дуже особисто безпечних для учасників гострих політичних процесів, умовах.

Якраз на такому тлі й розпочалася епоха діяльності мюнхенського Товариства „Рідна Школа“.

Цінну інформацію про тогочасні події знаходимо в книзі багаторічного пізнішого співробітника „Рід-

ної Школи“, відомого громадського діяча української діаспори Володимира Леника. За офіційною статистикою Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету, у 1948 році виїхали до 17 країн світу 40,890 українців. Народні школи не могли діяти далі, і вся увага була зосереджена на доповнюючих рідних школах, які працювали один, а інколи – два рази на тиждень, найчастіше в суботу („суботні школи“).

Ставлячи за мету втримати єдину гімназію у Людвігсфельді педагоги-українці зініціювали створення Товариства „Рідна Школа“. До його тимчасового організаційного комітету ввійшли проф. Гнат Мартинець (голова), проф. Михайло Проць, інж. Іван Шабельський, Михайло Керницький, проф. Михайло Пестрак, проф. Микола Самойлович. 19 листопада 1954 року відбулись загальні збори. Та перша спроба не здобула належного ентузіазму в тодішньому керівництві Центрального представництва української еміграції в Німеччині (ЦПУЕН) і в лютому 1955 року Товариство „Рідна Школа“ було розв'язано.

Паралельно робились потуги щодо запровадження українських клас у німецькій гімназії у Ксантені (містечко біля кордону Голландії). Організатором цієї справи були оо. Петерс та Іванців. Це сталося у вересні 1957 року, було набрано 28 учнів, які навчались у двох групах. Через економічно-господарські причини справа не пішла, і в 1960 році гуртожиток і класи припинили своє існування: 21 учень переведено до німецької гімназії в Кенігштайні, інші залишились у німецьких класах або покинули школу.

З 1960-их років було запроваджено систематичну допомогу німецького уряду для українських суботніх шкіл. У деякі роки їх нараховувалось понад 20. З часом на міс-

(Закінчення на стор. 18)

Дні Києва провели в Ізраїлі

Світлана Глаз

ТЕЛЬ-АВІВ. – 15-16 грудня 2016 року вперше в сучасній історії взаємин України та Ізраїля в Тель-Авіві відбулися Дні Києва. Не зважаючи на негоду, а саме у ці дні в Ізраїлі були зливи, буря і навіть снігопад, на відкритий майданчик на березі Середземного моря прийшло чимало шанувальників українистики.

Організували свято міські ради Києва і Тель-Авіва з підтримкою Посольства України в Ізраїлі. Представники міст обговорили спільні економічні, туристичні і культурні зацікавлення. На офіційній зустрічі, як зазначив головний спеціаліст з міжнародного співробітництва Київської міської ради Андрій

Богданов: „Побачили, послушали, будемо думати, що можна запровадити тепер, а що залишити на перспективу“. Про це говорили кияни Антон Тараненко та Діана Попова.

На березі моря учасники дійства знайомилися з минулим головного міста Києва, його сучасністю і говорили про майбутнє, співали українських пісень, милувалися краєвидами Києва на фотографіях. Привітав присутніх Посол України в Ізраїлі Генадій Надоленко. Відбулася його зустріч з київською делегацією, де були обговорені перспективи співробітництва Києва і Тель-Авіву. Про це також йшлося на зустрічі.

Українські гості відвідали Єрусалим, купалися в Середземному морі, не зважаючи на холодні дні.

Члени київської делегації з представниками української громади Ізраїля.

У Лондоні відзначили 70-ліття відновлення СУМ

Юрій Микитин

ЛОНДОН, Великобританія. – Спілка Української Молоді (СУМ) 12 листопада 2016 року відзначила 70-річчя відновлення своїх структурних відділів в діаспорі. Урочистості з цієї нагоди відбулися в Лондоні. Їм передувало засідання Світової Управи СУМ в будинку Головної Управи Союзу Українців у Великій Британії (СУБ) – найчисельнішої української громадської організації в цій країні, та міжкrajова зустріч дружинників й відвідини лондонського Музею визвольної боротьби ім. Степана

славної Церкви. Він закликав молодь не тільки пам'ятати про минуле, але вже сьогодні творити майбутнє.

З вітальним словом до присутніх звернувся голова лондонського осередку СУМ Богдан Федик, голова Крайової Іправи СУМ у Великій Британії Зенко Фінів, голова Світової Управи СУМ Андрій Бігун.

Д-р Святослав Липовецький виступив з доповіддю „Відновлення СУМ в діаспорі“. Він наголосив, що спілка охоплювала значну частину молоді в таборах переміщених осіб, а вже в кінці 1940-их років поширила свою

Виступає Юнацтво Осередку СУМ в Лондоні.

Сумівці та Владика Гліб Лончина в Катедрі Пресвятої Родини.

Бандери.

Свято розпочали з внесення прапорів 10 держав, на теренах яких діють осередки організації та співання гімну СУМ. На добру справу присутніх благословив капелян СУМ у Великій Британії митрофорний протодіакон о. Богдан Матвійчук з Української Автокефальної Православної Церкви.

діяльність на дітей. Згодом у 18 країнах були засновані сумівські відділи. Голова Лондонського відділу СУБ Влодко Павлюк розповів про виникнення та діяльність СУМ у Великобританії.

Ювілейну програму продовжили виступи мистецьких колективів молодшого юнацтва осередку Волттем-Крос, старшого юнацтва

лондонського осередку, хору дружинниць „Світанок“, родинного ансамблю Пасічників.

На адресу зібрання надійшли листівні привіти від голови Світового Конгресу Українців Євгена Чолія, голови Проводу ОУН (б) Стефана Романіва, голови Ради Українських Державницьких Організацій Світу Юрія Шимка, Крайової Пластової Старшини, довголітніх сумівців з Великої Британії Володимира і Анни Карпинців, очільника Української Всесвітньої Координаційної Ради Михайла Ратушного. Подяку за багатолітню працю на громадській ниві висловила під час зустрічі в Посольстві України Посол Наталія Галібаренко.

Ювілейні урочистості завершилися 13 листопада Архиєрейською Літургією в Українській греко-католицькій катедрі Пресвятої Родини в Лондоні.

Сумівці з Америки брали участь у відзначенні.

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

26 Perrine Ave., Jersey City, NJ 07306
Tel.: 201-647-6386
e-mail: marijkauna@yahoo.com

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OXSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

32 Peachtree Rd.
Basking Ridge, NJ 07920
Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

30 Year Fixed Rate Mortgage

Available for New Purchases and External Refinances.

3.875%
3.928% APR

CONTACT US
215.725.4430

Federally insured by NCUA

APR = Annual Percentage Rate

Terms and Conditions: Qualified applicants must be members or sign-up for membership in the UKRFCU. New memberships are subject to UKRFCU membership terms and disclosures (see www.ukrfcu.com eligibility or inquire at any UKRFCU location). Loans are subject to approval criteria, not all applicants will qualify. All rates are subject to change without notice. Available for new purchase and external refinances. Rate valid as of November 23, 2016.

Representative example:

A \$200,000 mortgage for 30 years (360-month term) at 3.875% (3.928% APR) will result in a monthly payment of \$940.48.

*Це найкраще місце для
збереження ваших
ощадностей!*

Інтернет: www.sumafcu.org

**Завантажте наш мобільний додаток
для зручності контролю за рахунками!**

Шукайте **SUMA FCU Mobile**

- Депозит чеків
- Перегляд балансів та історії транзакцій
- Перекази між рахунками та оплата позичок
- Оплата рахунків та більше

Телефонуйте 914-220-4900.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA

E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Велі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфордї

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

E-mail: newhaven@sumafcu.org

НОВИНИ З „ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ“ ТА УКУ

Евген Чолій відвідав Український Католицький Університет

ЛьВІВ. – Президент Світового Конгресу Українців (СКУ) Євген Чолій 7 грудня 2016 року зустрівся зі спільнотою Українського Католицького Університету (УКУ). Він зустрівся з проректором УКУ з розвитку та комунікацій Наталею Климовською, проректором з наукової роботи Ігорем Скочилясом, директором Школи реабілітаційної медицини Володимиром Голиком та студентами.

Е. Чолій розповів студентам про діяльність СКУ у 53 країнах світу, спрямовану на всебічну підтримку України. Зокрема говорив він про міжнародну акцію „Незгасима свічка“ – спільний проект Міністерства закордонних справ України і Міжнародного координаційного комітету СКУ для відзначення 75-ї річниці Голодомору. Смолокип, запалений в Австралії, перевозився з країни в країну і у такий спосіб побував у 33 державах світу. 16 країн світу відповідними актами визнали Голодомор геноцидом

Евген Чолій з спільнотою Українського Католицького Університету. (Фото: УКУ)

українського народу.

Е. Чолій наголосив на важливості роботи в інформаційному просторі. За його словами, Україну потрібно представити в правдивому світлі і у такий спосіб поборювати російську дезінформацію, яка

намагається показати, що Україна є невдалою країною.

Він також звернув особливу увагу на важливість розбудови Школи медичної реабілітації, яку заснувала колишній директор гуманітарних ініціатив СКУ д-р Уля-

на Супрун, яка сьогодні виконує обов'язки Міністра охорони здоров'я України.

В. Голик розповів про діяльність школи та про навчання медичних працівників у сфері реабілітації згідно з міжнародними стандартами.

Міністер освіти і науки завітала до Острозької академії

Ірина Покотильська

Національний університет „Острозька академія“ 25 листопада 2016 року відвідала Міністер освіти і науки України Лілія Гриневич. Вона взяла участь у підсумкових урочистостях, присвячених 440-річчю з часу заснування університету.

Л. Гриневич оглянула новозбудовану тріумфальну арку, першу чергу нового науково-лабораторного корпусу, а також ознайомилася з діяльністю наукових центрів, іноваційних освіт-

ніх проєктів та загалом зі стратегією розвитку Острозької академії. Крім цього, вона відкрила виставку робіт викладачів та студентів Львівської національної академії мистецтв і взяла участь у фінальних урочистостях до 440-річчя Острозької академії.

Під час дійства відбулося вручення нагород співробітникам університету та церемонія посвяти в почесні доктори університету відомого українського поета, державного і громадського діяча Івана Драча.

Міністер освіти і науки України Лілія Гриневич серед студентів і викладачів університету. (Фото: Олексій Бистровський)

Інститут при УКУ досліджує сім'ю

ЛьВІВ. – Інститут родинного та подружнього життя Українського Католицького Університету (УКУ) своїми освітніми програмами пропонує світоглядну, християнську відповідь на кризу автентичності чоловічої і жіночої ролі у подружжі, материнства і батьківства, дає свідоцтво життя добрих християнських сімей. Детальніше про діяльність Інституту розповіла його керівник Олеся Кука.

Керівник Інституту родинного та подружнього життя Олеся Кука.

– Інститут було створено 1998 року, в тогочасному пострадянському суспільстві, в якому родинні цінності та традиції відійшли на другорядний план. Головним викликом стало повернути ті цінності в життя кожної родини. Перший керівник інституту Юрій Підлісний дуже багато зробив для того, аби інститут розпочав свої перші кроки. Головним завданням для нас стало роз'яснення вчення Католицької Церкви про родину і подружнє життя, а також наукова робота.

За час існування зародилося багато успішних та унікальних проєктів.

Один із них – Рух за життя. 3 вересня 2009 року рух існує як громадська організація, яку очолює Петро Гусак, колишній працівник інституту. Цей почин був дуже вдалим і розгорнувся в різних куточках України.

Інший проєкт – це школа „Дар плідності“, яка існує з 2002 року.

Раз на рік ми проводимо курс навчання консультантів з природного планування сім'ї при УКУ. Методика, за якою ми працюємо, затверджена англійською Асоціацією вчителів методу природного планування та Європейським інститутом сімейної освіти.

Природне планування з точки зору християнства єдине, що дозволяється Церквою. Багато років я спостерігаю за подружжями, які використовують цю методу, вони стають більш відкритими один до одного.

Хочемо запровадити навчальну програму з підготування інструкторів, які мали б працювати в центрах передподружньої підготовки. Навчання таких спеціалістів є

на часі. Це, власне, навчальні програми, які ми пропонуємо. Вони можуть бути короткостроковими, у вигляді літніх таборів, курсів. Плянуємо втілювати їх у різних форматах і в різних містах.

Одним з найцікавіших і водночас дуже важливих наукових проєктів є дослідження сімейної тематики в творах Митрополита Андрея Шептицького. Зараз триває дослідження архівів. Найближчим часом плянуємо укласти книгу, адже роздуми Митрополита з приводу сімейного устрою, родини є надзвичайно цікавими і актуальними сьогодні та маловідомі у світі.

3 вересня 2016 року ми розпоча-

ли інформаційний ресурс „Сім'я“. Ми плянуємо створити інтернет-сторінку, присвячену родині та подружньому життю, де публікуватимемо авторські статті, інтерв'ю, документи Церкви. Також ми хотіли б поступово вводити тематику родини і подружнього життя в курси та академічні програми, які вже є в університеті.

У планах інституту є також проєкт „Лабораторія сім'ї“, в якому можна досліджувати сім'ю протягом 10 років на прикладах реальних сімей з різних куточків України. Таким чином ми зможемо проаналізувати розвиток сім'ї в тенденції часу.

Авраменко розповів про сучасну мову

Олексій Костюченко

До Національного університету „Острозька академія“ 16 листопада 2016 року завітав відомий мовознавець Олександр Авраменко, який представив новий посібник „100 експрес-уроків української“, вже 107-му його працю. Він також провів майстер-класу з культури української мови для студентів та учнів загальноосвітніх закладів Острога і військового ліцею.

О. Авраменко веде мовний „Експрес-урок“ на телеканалі „1+1“, очолює робочу групу з розробки програм зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури, є упорядником посібників для проведення державної підсумкової атестації в українських шко-

лах, автором низки наукових публікацій, підручників і посібників. Він готує щорічний Всеукраїнський диктант національної єдності, який слухають по радіо і пишуть навіть президенти.

О. Авраменко народився в Запорізькій області, щоліта приїздив в село до бабусі, яка чудово розмовляла українською мовою. З тих часів у нього зародилася ідея зробити українську мову цікавою, модною, сучасною і престижною.

Як стверджує вчений, є проблеми з вивчення української мови. Це і вкраплення суржикових елементів, і використання діалектів, російізмів, мовний пуризм. Посібник О. Авраменка, призначений для вирішення цих проблем та успішного оволодіння українською мовою.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Вишивки привезли з Донецька

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – В Музеї „Кобзаря“ 16 листопада 2016 року відкрилася виставка „Культурний простір Донеччини. Людмила Огнева: українське вишивання“. Виставку проводять Донецький відділ Союзу українців, Українське реєстрове козацтво і музей, який розмістив доробок майстрині, зокрема твори, пов'язані з українцями, чії справи визначали долю України. Є вишивки на честь політичних в'язнів, зразки християнської символіки, прапори та стрічки з Євромайдану міста Донецьк. Також показано фрагмент експозиції зі знищеного громадського музею „Смолоскип“ у Донецьку під назвою „Пам'ять на життя“.

Л. Огнева народилася 1936 року на Вінничині. Радіофізик, дослідниця української вишивки, членка спілок журналістів та народних майстрів України. Від 1998 року очолює Донецький відділ Союзу українців. У різний час була надхненницею та організатором в Донецьку клубів народної творчості „Світлиця“, „Чарівниця“. Є авторкою 45 видань про несправедливо замовчуваних героїв українського минулого. Лавреатка Всеукраїнського конкурсу вишитого рушника у номінації „Відродження традицій“, конкурсу „Жінка Донбасу-2007“ у номінації „Ініціатива року“ за збереження від знищення у Донецьку мозаїчного панно „Жінка-птаха“ (автори Алла Горська, Віктор

Людмила Огнева. (Фото: Олександр Костирко)

Зарецький, Григорій Синиця).

Л. Огнева має почесні відзнаки з нагоди 100-річчя з дня народження Степана Бандери, „В пам'ять про катастрофу в Чорнобилі“ за створення колекції „Пам'ять на життя“ – орнаменти з вишивок сіл чорнобильської зони відчуження, орден Симона Височана за організацію та проведення в Івано-Франківську виставки „Українське вишиття“, грамоту „Найкраща книга Форуму видавців“ за книгу „Алла Горська. Душа українського шістдесятництва“.

Зараз Л. Огнева проживає в Києві, куди вимушена була переїхати з рідного Донецька. Продовжує пошукову роботу – вишукує старовинні вишивки відомих українців, які потім вивчає та відтворює сама.

Діти вітали військового капеляна

Михайло Михайлинин

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – Будинки для дітей з особливими потребами 17 жовтня 2016 року відвідав військовий капелян з Коломиї о. Василь Довганюк. Вихованці квітами і піснями радо вітали гостя, який з перших днів брав участь у Революції Гідності в Києві.

За правду і мужність о. В. Довганюк був арештований на Майдані, але це не зупинило його. Відколи почалася війна на сході, військовий капелян о. В. Довганюк з перших днів відвідує захисників України. Привозить їм теплий одяг, взуття, харчі, ліки, постільну білизну, миючі засоби, відправив на схід новий автомобіль, допоміг медичним обладнанням для військового шпиталю, надав грошову допомогу пораненим військовим.

Свою благородну місію виконує на добровільних засадах, без жодної оплати. Значну допомогу йому надають українці з Італії та Канади.

На війні капеляна чекають, щоб поділитися з ним наболілим, помолитися разом, отримати душевну розраду, яка рятує воїнів далеко від родини. Особливо болючі спогади у капеляна, коли доводиться хоронити загиблого бійця, заспокоювати у таку хвилину матір, дружину чи осиротілих діточок. Священик заснував у Івано-Франківську благодійну організацію „Діти милосердя“, яка опікується онкохворими дітьми.

Військовий капелян привіз для сиріт, дітей з розумовими і фізичними вадами одяг, солодощі і щедрі грошові допомоги 2,000 грн. А діти подарували гостеві вишиту хрестинку молитву за Україну „Боже великий, єдиний, нам Україну храни!“.

Зустріч з військовим капеляном о. Василем Довганюком у Березані.

Хор став лавреатом міжнародного конкурсу

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ, Кіровоградська область. – Хор старших клас „Согласіє“ (очевидно, пора знайти нову сучасну назву) музичної школи ч. 2 став лавреатом Міжнародного конкурсу хорів та вокальних ансамблів ім. Дмитра Бортнянського, який відбувся 24-27 листопада 2016 року в Києві.

Спеціальну нагороду журі за музичну обробку одного тво-

ру отримала керівник хору Наталя Корсунова-Трибіненко.

Концерт-презентація конкурсної програми хору відбувся 2 грудня. Хористи з допомогою композитора Ігоря Гайденка та хореографа Єгора Похиленка продемонстрували на тему „Іди-іди, дощику“ цілу феєрію. Причому жоден учасник не зрушив з місця, але динаміка руху і співу була вражаюча. За таке виконання хор теж отримав спеціальну нагороду журі.

Концерт-презентація конкурсної програми хору. (Фото: Валентина Ревенко)

Кияни відвідали місто Вінграновського

Георгій Лук'янчук

ПЕРВОМАЙСЬК, Миколаївська область. – 7 листопада 2016 року поетові Миколі Вінграновському виповнилося б 80 років. Він народився в селі Кумарі на околиці нинішнього стародавнього козацького Богополя (нині Первомайська) на Миколаївщині. Талант яскравого представника літературно-мистецького шістдесятництва поряд з Василем Симоненком та Ліною Костенко розкрився ще на початку виникнення цього руху виходом у світ поетичної збірки „Атомні прелюді“, яка стала повною відміною від стереотипів комуністичної системи.

Багатогранність творчої особистості М. Вінграновського проявилася в режисерській, кіносценарній та акторській сфері, недарма ж його відразу обрали в свої улюблені учні сам Олександр Довженко.

Рік М. Вінграновського в Україні розпочали відзначати ще у лютому з творчого вечора, присвяченого його кінематографічній діяльності в Будинку кіно. Згодом відбулись завдяки Благодійному фонду ім. М. Вінграновського „Вінграновські читання“ на річці Рось біля села Яблунівка, де любив відпочивати і творити поет.

Відбулись творчі вечори пам'яті М. Вінграновського в Національному музеї літератури України, Спільні письменників України, де поділилися теплими спогадами про творчі зустрічі з великим майстром слова Іван Малкович, Володимир Цибулько, Павло Вольвач, Тарас Федюк, Петро Зосенко, Анатолій Качан, Антонія Цвід, головний редактор „Літературної України“ Станіслав Бондаренко, виконавчий директор Благодійного фонду ім. М. Вінграновського Зоя Голота та інші достойники.

В театрі „Сузір'я“ завдяки режисерові Олексієві Кужельному йде вистава за мотивами творчості М. Вінграновського „Прекрасний звір у серці“ з талановитим Євгеном Ніщуком у головній ролі.

7 листопада делегація шанувальників життя і творчості поета вирушила з Києва в Богопіль, де в цей день завершувалися ювілейні заходи, присвячені 80-річчю знаменитого земляка. По дорозі відвідали на запрошення подружжя Оксани і Юрія Деркачів село Іванівку на Київщині, де в свій час поет переховувався від можливого арешту.

При в'їзді в Богопіль відвідали стару хату Вінграновських, де народився поет. А в школі, яка носить ім'я славного земляка, відбулась творча зустріч-спогад „Микола Вінграновський: людина і поет“. Делегацію зустрічали рушниками з короною міський голова Людмила Дромашко, директор Тетяна Плотнікова та вчителі школи. Гостей із столиці прийшли привітати рідна сестра М. Вінграновського – Гелена та племінниця Ольга.

Рік видатного майстра слова продовжувався у Києві відкриттям першого Міжнародного фестивалю документальних фільмів „Літопис“ ім. М. Вінграновського у Будинку кіно.

Виконавчий директор Благодійного фонду ім. Миколи Вінграновського Зоя Голота та сестрою поета Геленою.

ПОДОРОЖІ

В далекому морі зустріли українців

Марта Лиско

Мандрівники „Zenia's Travel Club“ 22 жовтня-16 листопада 2016 року побували у цікавій подорожі до далекої Азії. Холодного, дощового дня автобус з-під Церкви св. Івана Хрестителя у Випані, Нью-Джерзі, нас привіз на летище ім. Кенеді, звідки ми полетіли в Токіо. Після кількох днів в Токіо та Сінгапурі на пароплаві „Diamond Princess“ ми подорожували 17 днів, оглядаючи цікаві міста Далекого Сходу.

Вже першого вечора ми слухали прекрасну музику, знайомилися із новим оточенням. Наступного дня капітан корабля запросив всіх гостей на келих шампанського. Ми слухали гру тріо „Аметист“, у складі якого були Олександр і Олексій Коваленки та Олена Хіраєнова з Івано-Франківська.

Через два дні наша провідниця та власниця „Zenia's Travel Club“ Зеня Брожина запросила всю групу, щоб познайомити з чудовими, талановитими молодими українцями. Вони, коли могли, приєднувалися до нас та співали українські пісні, грали всі нам знамі українські мелодії.

Українська група у вишиванках на корабельних вечорницях. Позаду – тріо „Аметист“. (Фото: „Diamond Princess“)

Пізніше при зустрічі Олексій Коваленко, піаніст тріо, розповів про себе, свого брата Олександра, батьків, свою дружину Олену. Вони походять з Донецька, де вихувалися в музичній родині: тато

піаніст, мама, брат і сестра грають на скрипці. Олексій одружився з Оленою, що теж грає на скрипці. Усі вчилися в Донецькій державній музичній академії ім. Сергія Прокоф'єва.

Тріо „Аметист“ з Івано-Франківська. (Фото: Зеня Брожина)

Через війну мусіли покинути Донецьк та переїхати до Івано-Франківська, де два роки тому створили тріо та подалися грати у компанії „Princess“.

Одного вечора наша група одягнулася у вишиванки і прийшла на концерт нашого улюбленого тріо. Багато гостей приглядалося до наших вишиванок. На кінець концерту почули, що тріо грає „Ще не вмерла Україна“. Ми були зворушені до сліз й почали співати гімн. Потім пролунало „Слава Україні!“.

Останнього вечора ми сердечно попрощалися і купили диски з музикою тріо „Аметист“.

Кренбері, Нью-Джерсі

Місто Стрий дарує затишок

Олександр Костирко

Кожного разу, відвідуючи Стрий, відчуваю затишок міста. Можна за невеликий час обійти його і побачити головні історичні будинки, пам'ятники. Зараз проживає тут близько 60 тис. чоловік.

Назва міста походить від річки, яка тут протікає. Вперше згаданий Стрий у 1385 році як центр волости. На початку Першої світової війни тут народився легіон Українських Січових Стрільців. А в 1920-1930 роках місто стало одним із найактивніших осередків ОУН.

14 березня 1990 року саме тут, в першому з українських міст, підняли прапор України. Місто є одним із головних та найбільших транспортних вузлів західної України, це важливий економічний та культурний центр Львівської області.

У місті проводять Всеукраїнський конкурс юних піаністів ім. Нестора Нижанківського та пісенний фестиваль „Цвіт папороті“. У вільний час жителі міста можуть побувати на концертах муніципального чоловічого хору „Камеяр“, Народного камерного хору ім. Михайла Вербицького або Народного вокально-інструментального гурту „Говерля“.

На жаль, Стрий не може похвалитися старовинними спорудами. За історію існування в місті відбулося 18 великих пожеж, які і забрали давні будівлі.

Зате, подорожуючи містом, можна побачити церкви Успення Пресвятої Богородиці, Благовіщення Пречистої Діви Марії, Архистратига Михаїла та костел Різдва Пресвятої Богородиці і Пресвятої Діви Марії. В самому центрі, на Майдані Незалежності, є спільний пам'ятник Тарасові Шевченкові, Іванові Франкові та Лесі Українці.

Краєзнавчий музей „Верховина“ – колишня власність місцево-

Свято вишиванок в Стрию. (Фото: Олександр Костирко)

го адвоката і громадсько-політичного діяча Євгена Олесницького, побудований у 1899 році. Йому

надано державний статус та віднесено до переліку музеїв, в яких зберігаються музейні колекції та

Будинок міської ради Стрия.

Костел Пресвятої Діви Марії.

предмети, що є державною власністю і належать до державної частини Музейного фонду України. Це стародруки, ікони, народний одяг, бойківські і гуцульські писанки, взірці вишивок, рідкісні книги, монети, медалі, а також зброя козаків і опришків, старовинні музичні інструменти.

У нелегкі для України часи жителі Стрия допомагають воїнам на сході в боротьбі з російськими загарбниками. Тільки за минулий рік на Стрийщині надали допомогу демобілізованим воїнам на суму 500 тис. грн. Старовинний Стрий живе з надією на добре майбутнє.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

У Мюнхені...

(Закінчення зі стор. 12)

це культурно-освітньої референтури ЦПУЕН прийшли місцеві представництва та, частіше, – делегатури Об'єднання Українських Жінок.

У 1961 році створено при ЦПУЕН Шкільну Раду під керівництвом проф. Степана Шаха. 5 листопада 1965 року Шкільна Рада на своєму засіданні почала реалізовувати справу створення української гімназії. Постає концепція – збирати гімназійних учнів до Мюнхену, записати їх до державних шкіл і примістивши в гуртожитку, організувати для них навчання української мови та інших предметів українознавства, таку установу було названо „Українським інтернатом“.

Для заснування та підтримки діяльності Інтернату було вирішено створити окреме товариство, членами якого мали стати українські церкви. Прикметно, що одним з напрямків підготовчої роботи було визначено налагодження контактів з діючими подібними товариствами угорців, литовців, латвійців, щоб скористати з їх досвіду.

2 березня 1966 року в приміщеннях „Haus der Begegnung“ на Равхштрасе біля Дому Української Науки відбулись установчі збори Товариства „Рідна Школа“. Днем відкриття Інтернату було визначено 1 вересня 1966 року, але вчасно знайти відповідне приміщення для 32 вписаних учнів не вдалось, тому відкриття було відсунуто на 3 вересня 1967 року. До того часу було винайняте приміщення для дівчат в будинку німецького ордену „Englische Fraulein“ на

Плянегерштрассе, а для хлопців – в німецькому католицькому гуртожитку ремісничої молоді Товариства „Lehrlingsschutz“ на Авенаріусштрассе (район Мюнхену – Пасінг).

Керівником Інтернату було призначено проф. Володимира Максимовича. Перших 16 учнів представляли різні міста Західної Німеччини. Навчання в Інтернаті було щоденне. З 1969/1970 року запроваджено поділ на класи – від першої до шостої, а також поєднано відділ хлопців та дівчат в одному будинку на Авенаріусштрассе. Кількість учнів зростала: з 10 першого року, до 39, в рік переходу до власного приміщення, не тільки з Німеччини, але й з Франції, Бельгії.

26 квітня 1969 року створено Будівельну Комісію Товариства „Рідна Школа“, завданням якої було вирішення питання з придбанням та облаштуванням власного приміщення для Інтернату. Хоча за два перші роки було акумульовано тільки 784 нім. марки пожертв на цю справу, та згодом громада активізувалась настільки, що за два місяці було зібрано 100 тис. нім. марок. Всього новий будинок Інтернату коштував громаді 850 тис. нім. марок. Приміщення було передано від фірми „Зюддойче Террен О.Шрам“ 14 січня 1972 року. У його придбанні взяли участь численні діяльні організації не тільки з Німеччини, але й зі США, Канади, Англії, Австрії, приватні жертводавці.

Загалом Товариство „Рідна Школа“ було створене за безпосередньою участю представників Української Автокефальної та Української Католицької Церков і установ: ЦПУЕН, Українська Медич-

но-Харитативна Служба, Організація Українських Жінок в Німеччині, Український Вільний Університет, Європейський Відділ Наукового Товариства ім. Шевченка, Товариство Сприяння Українській Науці, Український Християнський Рух, Союз Українських Студентів Німеччини, пізніше долучились ще Союз Українців Великобританії, Крайова Управа Співки Української Молоді в Німеччині та Європейське Представництво Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету.

Донедавна в приміщенні Інтернату діяла Українська Суботня Школа Товариства „Рідна Школа“ в Мюнхені – це громадська установа, створена з метою збереження українських національних, культурних і християнських цінностей за межами України. Її завдання – забезпечити учнів українського походження почуттям єдності, причетності і зв'язку з Україною; навчити їх української мови, історії та культури.

Загалом по Німеччині тепер діють 14 „Суботніх шкіл“, зокрема, в таких містах: Бамберг, Берлін, Дрезден, Дюссельдорф, Франкфурт-на-Майні, Майні, Фрайбург, Гамбург, Ганновер, Гайдельберг, Новий Ульм, Мюнхен, Тюбінген, Ляйпціг.

Останніми роками все більше зусиль докладається для координації співпраці між українськими школами з різних міст. Зокрема, створено спеціальну веб-сторінку <http://ukrainkashkola.at.ua/index/0-2> та тематичну сторінку при сайті української греко-католицької єпархії Німеччини та Скандинавії http://www.ukrainische-kirche.de/wp/?page_id=560&lang=uk. Кількаразово проводились зустрічі українських вчителів Німеччини. Подібні семінари організовувала й українська влада в особі Міністерства освіти України. Наприклад, у семінарі „Міжнародна школа українстики“, що відбувся 5-9 грудня 2007 року, взяли участь директори та вчителі українських суботніх та недільних шкіл з Іспанії, Португалії, Греції, Франції, Німеччини, Польщі, Чехії, Литви, Латвії, Туреччини та Вірменії.

У Німеччині, за даними Федерального відомства статистики, проживає близько 123 тис. грома-

дян України. Ще декілька десятиків тисяч українців, які багато років проживають тут, вже отримали громадянство Німеччини. За підрахунками міських чиновників Мюнхену тут мешкає 6,392 українці. Деяке уявлення про майбутню динаміку дають такі цифри: у 2014 році українці отримали 300 тис. посвідок на проживання в Євросоюзі, у 2015 році – майже 500 тис. Більшість громадян України їдуть до ЕС задля праці (68 відс.), по 7 відс. – з метою навчання і за сімейними обставинами. Окрім того, як свідчать експерти, від 28 до 41 відс. українців працюють в Європі нелегально. Більшість українців, що прибувають з України, з-поміж країн ЕС обирають Польщу та Німеччину (по 30 відс.).

Посольство України в Німеччині подає перелік з понад 30 громадських організацій українства. Насправді ж їх значно більше. Не завжди чисельність українців у Німеччині, їхня економічна потужність були прямо пропорційні тим успіхам, які досягались громадою відносно у своєму розвитку і у освітній галузі, зокрема.

Так, колись, наприклад, масовий виїзд діяспорян Німеччини за океан, звичайно, спричинив коригування розмаху мережі українських навчальних закладів у цій країні, деяке зниження загальної інтенсивності роботи науково-дослідних інституцій, але, в свою чергу, також спричинився до поглиблення академічності інтелектуальних пошуків; завдяки окремим ентузіястам українська наука отримувала нові, не менш престижні вияви. І навпаки, на пізніших етапах, розгортання наукових обмінів, приїзд українських груп до „Рідної Школи“ Мюнхену, активніше залучення студентства з України до УВУ, позитивно позначаються позитивно на громадській активності українства у Баварії та й Німеччині загалом.

Можливо, і цього разу, активізація освітньо-наукової сфери життєдіяльності, без огляду на політичні впадіння, релігійні переконання, географію походження і навіть мову спілкування у побуті, при обов'язковій передумові – визнання своєї належності до українства та наявності бажання таку самоідентифікацію підтверджувати конкретними справами та скріплювати, з одного боку, може стати тією базою, на якій і надалі зростатиме соціальна вага української громади Німеччини, а з іншого – дасть поштовх до нового та ефективного єднання нашої української діаспори.

Тарас Федорів – докторант Українського Вільного Університету, Мюнхен.

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanalt@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА

Вара від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога **вміст пакунок:**

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 галлон, тушонка - 3 ф., саями - 3 ф.,
родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

Порядна жінка з України, 42 роки, пошукує працю по догляду за людьми похилого віку. Відповідальна, без шкідливих звичок. Смачно готую, добра господиня. Маю гарні рекомендації та великий досвід праці з людьми старшого віку.

Тел. 201-539-6186

LAW OFFICES OF ZENON B. MASNYJ, ESQ.

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate for personal and business use, representation of small and mid-size businesses, securities arbitration, divorce, wills and probate.

(By Appointment Only)

29 EAST 7th STREET
NEW YORK, NEW YORK 10003
(212) 477-3002
zbmasnyj@verizon.net

Друкарня

COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

1-888-PAKUNOK (725-8665)

Селяни чинили...

(Закінчення зі стор. 6)

вали, перед головою колгоспу Івановим поставили вимогу: „Голодуємо, дайте хліба!“. Потрусивши голову, попрямували до колгоспного свинарника, де самоуправно (як сказано у справі) закололи колгоспного кабана, іншому зламали ногу.

Через кілька днів бунт повторився. Група селян зірвала двері колгоспних комор і люди розібрали 150 пудів картоплі та 25 пудів проса. Голові колгоспу, який намагався їм перешкодити, заявили: „Відмовся від головування, бо гірше буде! Ми голодні, а ти кому ну будуєш? Виконуєш їхні пляни хлібозаготівлі?“. Мабуть, слова не допомогли, тому в хід пішла сила. Коли ж на місце прибув міліціонер Сіренков для проведення дізнання, йому від розгніваних селян довелося втікати на коні, але догнали і добре натовкли.

Селяни вимагали: „Дайте хліба, бо діти помруть з голоду, а не дасте, то силою прийдеється взяти!“. Звісно, ніхто не збирався їм нічого давати, не для того комуністи проводили хлібозаготівлі. Тож наступного дня велика група селян, 400-500 осіб, попрямувала громити елеватор „Союзхліба“. Охорону розігнали і розібрали 300 пудів кукурудзи, також забрали з млина сім пудів борошна та п'ять пудів зерна. Натовп вдався розігнати тільки тоді, коли з Кривого Рогу прибув кінний загін міліції. Заводіями були Петро Гудзь, Михайло Пашня, Пантелій Шевчук, Іван Шевчук, Степанида Пушкова, Олександр Задорожний, Гнат Задорожний, Ларіон Ярема, Андрій Діденко та ще десятки активніших селян. Коли провідників цього бунту заарештували, люди вимагали від голови сільської ради Степана Кузьменка, аби арештованих випустили, погрожувавши: „Ви червоні бандити, вам усім прийде кінець!“.

Тим часом творив осередки організованого спротиву, мабуть, останній отаман нашого краю Сергій Клепач. Однотумців він знайшов у селах Гурівці, Благодатному, Варварівці, на рудниках Кривого

Рогу, навіть на території нинішньої Донецчини, але збройної потуги, звісно, не було. У травні 1933 року розстріляли С. Клепача та кількох його побратимів, ще майже 50 відправили у табори.

Голодом вбивали споконвічні народні традиції вітальності, широти, гостинності, взаємодопоміжки. Українці як могли противились цьому. І кожен вчинок людяності у тих умовах – це, по суті, маленький героїзм. Кількох селян села Гарманівки Зінов'євського району арештували якраз за це. Дмитро Ружаненко у січні 1933 року відмовився везти валку хліба в районний центр (можна собі тільки уявити, як збирався той хліб і якою цінністю тієї зими він був для селян!). Я. Хлисту відмовився ремонтувати сані, щоб привезти газ для колгоспного трактора. Іван Гаманенко, виконавець Новоолександрівської сільської ради, відмовився арештовувати Архипа Коломійця, який не хотів сплачувати додатковий податок і чинив спротив активістам, що прийшли списувати його майно.

Секретар партійної організації з села Дмитрівки Петро Калина витратив 700 рублів на самопостачання (як вказано у справі) односельців. Голова колгоспу з цього ж села Олекса Колесник не вживав належних заходів до ефективного проведення хлібозаготівель, за що отримав 10 років таборів. Як і голова колгоспу села Лелеківка Петро Зборовський, який „саботував плян хлібоздачі“.

Це – тільки невеликий зріз матеріалів, де прослідковується спротив українського селянства, організованому владою Голодоморові. Очевидно, детальне дослідження цієї теми ще попереду. Справи репресованих, передані Службою Безпеки України в Державний архів, опрацьовані науковою редакцією книги „Реабілітовані історією. Кіровоградська область“. Справ же розкуркулених, які зберігаються у поліційному архіві, ще по-справжньому не торкалася рука дослідника. Ця робота мала розпочатися ще кілька років тому, але тодішня влада проект закрила.

Кропивницький,
Кіровоградська область

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 26 листопада 2016 року в Greenville, South Carolina, відійшла спокійно у вічність наша найдорожча Мама, Бабуня, Прабабуня і Сестра

св. п. Текля Шайда з дому Смолинська

народжена 14 жовтня 1923 року в селі Заліся, Перемишлянський район, Львівська Область, вдова по св.п. Павлові, який помер у червні 2016 року.

Похоронні відправи відбулися 3 грудня 2016 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Нью-Йорк.

У глибокому смутку залишилися:

донька - Оксана Стахів
донька - Ольга Дячок з чоловіком д-ром Орестом
внуки - д-р Наталка Стахів з чоловіком Данилом Райкер
- Роксоляна з чоловіком д-ром Едвардом Вайз
- Андрій Стахів
- Матей Дячок
правнуки - Елліяна Вайз
- Іванна Вайз
сестра - Марія
родина і друзі в Україні та в Нью-Йорку

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 15 грудня 2016 року, спокійно відійшов у вічність проживши 88 років

св. п. Юрій Штогрин

народжений 26 квітня 1928 року, у Львові, Україна, вдовець по св. п. Надії.

Панахида відбулася в понеділок, 19 грудня 2016 року, в похоронному заведенні Петера Яреми в Нью-Йорку.

Похоронні відправи відбулися у вівторок, 20 грудня, в Українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак на Cemetery of the Holy Rood.

У смутку залишилися:

дружина - Марія Соробей Штогрин
син - Юрій Штогрин, мол. з дружиною Андреею і дітьми Надею і Александром
донька - Ірена Штогрин
пасерби - Марко Соробей з дружиною Вірджінією
- Роман Соробей з дружиною Тунею і дітьми Таїсою і Стефком

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною і друзями, що 6 грудня 2016 р. відійшов у вічність

св. п. Олександр Гірняк

нар. 1922 р. в Тернополі, Галичина.

До Америки приїхав з батьками 1949 р. Працював для Long Island Rail Road, accounting department, і в оркестрі брата Богдана – „Няка“

Залишилися в смутку:

дружина - Вікторія Пиріг-Гірняк
доня - Зірка Кронін з мужем Патриком
син - Роман
сестра - Любов з Гірняків-Сай-Чолган з родиною діти і внуки св. п. Богдана
швагерка - Марія Возняк з мужем Володимиром і родиною нащадки великої Струсівської родини Гірняків

Нехай з Богом спочиває

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА І СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Шановні читачі! Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

**Looking to buy
a new car?**

New car* loan special – up to 5 year term.

1.99% APR

AUTO LOANS

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

MAIN OFFICE: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003
Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org
Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

Conveniently located branches:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636

UNIONDALE: 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097

ASTORIA: 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458

LINDENHURST: 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

SRNYFCU NMLS# 699320

***New cars – up to 85% of Purchase Price, \$50,00 maximum per loan.**